

**AV SONII PEONII POETAE
DISERTISSIMI EPI
GRAMMATA.**

UNIVERSIDAD
DE SALAMANCA

Vlius Aemylius Ferrarius Nouariensis: Magnifico Ambrosio
Varisio Rosato: philosopho praeclarissimo: Ducali physico pri-
mario & patrono suo optio. S. Decii Magni Aulonii poetæ car-
men mancum & mutilatum cum euolueré una cum doctissimo
poe: a Io. Stephano Cotta. uiro patricio & a secretis senatus uno
deprauatumq; codicem librator: inscīcia offendisse: pro uir. li pte emēdau
castigau: q; ut impressoribus tradidem. Et si plārisq; in locis connectore adi-
po opus fore: nec nō ingenio nraq; doctrina emendari posse lcio. Cogitanti
igis mihi liminarī paginæ Epistoliū nostrum una & Ausoniū uitā annexere
unus Ambrosii philosophos & eminentissime quē p̄cipue hoc munere dignū
existimare mentem subiisti: q; ingenio: uigilatia: doctrina: & fide: at tatis nræ
non mō insubriū uerum totius italæ (quod bona cū cæterog; uenia dicitū ue
lim) physicos & astronomicos antecellis. Q uis. n. in soluendis philosophiæ
nodis te acutior & pitior? Q uis uerius fata p̄sciuit ac uentura denuntiauit?
Q uis fide & uigilantia te illistror? Taurū. n. uirtutum citati testes possent
priuati & publici: V e: unus oculatus testis ext: a oēm ingenii al: a cordatil-
simus Princeps Ludouicus Maria Barii Dux: & excellētissimi principis nr̄i
Io. Galeacii patruus & Δικος ut græce loquar ac regni gubernator suf-
ficiet. Q ui rui: u: imperium non solū ammis: u: & ingenio præsentaneo: pru-
dentia: comitate: intrepide sustinuit. Apud quē gratiam auctoritatē: re pari-
ter honestā tibi cōparasti: Non iniuria profecto. Nā ut Aesculapius Hippo-
lytum: aut Tyndaridā. Sic tu unus pæonia ope & uigilatia a tenebris ad lu-
cem cordatissimū prīcipem reuocasti. Proh superi quantū hæc patria: uni
uersaq; Italia tibi acceptū referre debet: patriæ parentē: bellor: moderatore:
pacis Italicae auctore incolumē diis auspicibus ab imminentī exitio seruasti.
Q uis. n. graui & letali morbo implicū melius dissoluere potuit quā tu am-
broli: q; abilitate & morbos cōtinuum causarum deinde euidentium. Post
hæc ēt naturalium actionum novissime partium interiorum noticiā habes?
Q uis ab insidiis hostiū arcere tutumq; præseruare potuit: nisi qui astrono-
micus & re: futurarum scientiam calluerit? V na & tota quidē tua ē astrolo-
gia: in qua solus regnas: omnesq; ibi cedat astronomiæ ueteremq; physici cas-
sii: Carpitani: aruntii: albutii: Rubri: antonius musa: et crinas ille massiliensis
qui arte geminata: ut cauitor religiosiorq; ad syderum motus ex ephemeride
Mathematica cibos dando horasq; obseruando claruit. Nec aliage optimarū
artium et doctrinæ expers. Tu poeticæ facultatis et historiæ scientissimus
tu in genere dicēdi grauis et ornatus q; philosophiæ et astronomiæ tua mo-
numēta: quæ breui editurus posteris legēda reliquenſ: declarabūt. Nec p̄o
ciniū tuum cōticeſſere licet qđ opp̄ressis ac iniuste uexatis eruditis oībus ma-
xime p̄ſtas: cuius nec ego exps: et quē totiens ab aſtrumis et laboribus pene
herculeis exoluisti; Iouē nō solū beniuolū sed pp̄tiū immo pp̄enſiſimū mi-
hi reddidisti: q; nup profitēdi munere cū honestissimo salario medignatus ē.
Ad summā oīa et corporis et fortunæ bona tibi debeo. Tantū. n. tibi debeo quā
tū nunq; p̄ſoluere potero. Tuā incredibilē in me hūanitā ē uel potius pietatē
nunq; dissimulabo: q; me dolore lateq; laborantem uel pleureli (ut uocabulo
græco uar) qđ iā acceptū medici habet salutare; ihorū affidere; me comiter

astari: in aduersis cōſolari: Medicā opē a hibere nō erubuisti. Vna cū Aloy-
sio mariliāo physico & tate nrā celeberrimo: q; hippocratis iūſiurandū exactil-
sime mecū obſeruauit inuolatū. Continentia: Grauitatē & frugalitatē: & in
oī re modestiā tua oēs ita admirant̄ ut pris corum romanog; exēplo te uīuere
oēs credāt: existimēq; facilius esse fulmē Ioui aut clauā herculi q; ambrosio
cōtinentiā extorsisse. Vnū iīs oībus accedit inter mortales & tuo nō rarissimū
qd liberos tuos oēs optimis artibus & disciplinis in Ticinensi gymnasio sub
Platonibus & lycurgiis ita instituis: ut aristophanis dictū de Aesculapio tib
optie quadret: liceatq; nobis inuitato noīe exclamat̄ ευται. Δε και μεγαθρο
τοι τι φεγγοσ αμβροποιο. hoc ē hñtē bonos filios & magnā hoībus lucē
ambrosiū. Iē ad ausonij nrm redeamus quē tāto lepore et salibus atticis lati-
scq; insp̄sum Pedoni: Getulico: Marso: Bilbili: nsi deniq; uati p̄ponendū con-
tenderē: sī maxia ps poematis nō delyderare: cuius uitā ex eius libris et epi-
cedio summati collegim⁹: adieci muq; ex catalogo illustrū urbium nōnulla
excerpta epigrāmata quæ Georgi⁹ Merula polyhistor p̄ceptor noster et pri-
mari⁹ dicēdi artifex i biblio: heca diuī eustrogū prim⁹ idagauit. Ausoniū igit̄
physicū physico merito dicauimus: quē si successiūs opis euolueris nō parū
uoluptatis et fructus tibi allaturū spero. Vale: præsidū et dulce decus meū.

Decii Magni ausonii pæonii poetæ lepidissimi uita.

d Ecius Magnus ausonius physicus et poeta natione Gallus: Burdigala
patriā habuit qđ in Epicedio inuere uideaſ uassatē fuſile cū inqt
Vassates patria fed lare Burdigalē: nr̄æ religionis obſeruatiſſim⁹ cultor: qđ
eius uersus paschales indicat: Quo tpe qbuiue parētibus natus sit: aut qbus
p̄ceptori bus institutus nō liqdo cōſtat. Sub valētino: gratiano: ualētimiāo et
ualētē diuīs Augustis clariuit. Magis tñ sub gratiāo floruit. Ausonium gratia
nos p̄ceptorem hūit: a quo ad consulatū usq; euectus ē: q; in gratiāo actione
elegatissima p̄ cōſulatu idē testat̄: Cōſulatus ausonii meminit p̄per in chro-
nicis: Cū inqt ausonio et olirio cōſſ. ubi imp̄ti Musonio legūt cū ausonio le-
gendū sit: uictu atq; hītu parcus: mediocri p̄imonio cōtentus: latio sermōe
p̄mpuis: cui atticus nō parū eloquii adiecit p̄toniā opem gratuitā petētibus
nūq; recusauit: litib⁹ abstinuit: bonor: uitā nūq; dilacerauit: Cūq; ad irā p̄o-
ptus: motus tñ prios cōdere p̄perabat: unica cū uxore qniū et q̄dragesimū
annū sine crīme uitā ægit: ex q̄ liberos tris: maximū. s. et Hesperiū cū lotore
una suscepit. Natu grādior maximus: gallis: libyæ et latiō p̄fectus. Hesperii
in p̄teptico meminit: Filiā m̄onalī uidualiq; hōestate cōſtitutā: maximā na-
tū et gene: p̄confules uidit. Honores nec affectauit: nec detrectauit: magni
tū illyrici p̄fectus nūcupatus. Vbi fortunæ bōis in duplī curia gratiani. s. et
Valētianī imp̄ato: affluxit: ab adorato: numē cōmeatū petiuit: spē: uota
timorē purpuratis relinques: Nonagesimū annū erectus: et nullo dextrā sub
eunte bacillo exegit. Symachū et Paulū inter familiares habuit: et Gregorij
quendā: ad quē fasto: libros scripsit. Nōnulli Gregorij Ausonii filiū arbī
tr̄ in ep̄stola quæ incipit An unq; uidisti nebulā p̄ctā: in calce inqt: ua-
le: et diligē parentem græcos auctores imitatus ē: quorum epigrāmata mul-
ta e græco in latīnum transtulit: et si auctorum nomia ubiq; dissimulat. Hac
sunt quæ de Ausonii uita strictim congrēimus.

A ii

Decii Magni Ausonii paeonii Poetæ lepidis atq; festiuū epigrāma
ton dīmīdiatus liber.

Proœmīum	Phœbe		
Epigramma ad fontem danubii iussu Valentiniāni			
Augusti	Illyricis	e.	i.
Sub valentiniū iūnioris signo mar.	Nunc	e.	ii.
Picturæ subditæ. Vbi leo una a Gratiano	Sagittra		
occilus est.	Quod	e.	iii.
In tumulum hominis fœlicis	Sparge	e.	iv.
Exhortatio ad modestiam	Fama	e.	v.
In statuam rhetoris semiuiri.	Rhetoris	e.	vi.
In libro. Quem de Fastis composuerat ad Gre-			
gorium	Ignota	e.	vii.
In fine eiusdem libri additi	Hactenus	e.	viii.
De eodem fastorum libro	Vrbis	e.	viii.
Ad fontem danubii iussu ualē. aug.	Danubius	e.	x.
De uxore que uig uoluit nemo necare	Toxica	e.	xii.
In pictorem quolebat pingere deā echo	Vane	e.	xiii.
In simulachrum occasionis & penitentiæ	Cuius	e.	xiv.
Epitaphium anitiae puellæ	Omnia	e.	xv.
Ad gallam puellam iam senescentem	Dicebam	e.	xv.
De lepore capto a cane marino	Trinacrii	e.	xvi.
De pergamō scriptore fugitiuo	Tam	e.	xvii.
De myrone q laidis noctem roga.	Canus	e.	xviii.
De opinione quā de illo habebat eius uxor	Laidas	e.	xix.
Ad uxorem suam	Vxor	e.	xx.
In meroen anum ebriosam.	Qui	e.	xxi.
Ex græco traductum de statua nemesis	Me	e.	xxii.
Ex græco traductum	Qui	e.	xxii.
De trahybulo lacedæmonio	Excipis	e.	xxiiii.
Ex græco traductum	Mater	e.	xxv.
In diuitem degenerem	Quidam	e.	xxvi.
Verlus in ueste contexti	Laudet	e.	xxvii.
Antisthenis cynici	Inuentor	e.	xxviii.
Libero patri	αιγυωτιων	e.	xxviii.
In corydonem marmoreum	αιξ	e.	xxx.
In simulachrum saphus	Lesbia	e.	xxxi.
Deæ Veneri	Orta	e.	xxxii.
Ad libellum suum	Si	e.	xxxiii.
De nomine cuiusdam lucii	Lucius	e.	xxxiii.
De sabina textrice	Siue	e.	xxxv.
De eadem sabina	Litia	e.	xxxvi.
De puella quam amabat	Hanc	e.	xxxvii.

De duobus fratribus	Xphs 505	e.	xxxviii.
Quoddam quasi enigma.	Tres	e.	xxxix.
Ad philomusum	Emptis	e.	xl.
In tabula ubi erat	Elinguem	e.	xli.
De eodem ruffo	Reminstco	e.	xlii.
De urbis eiusdem ruffi	Ruffus	e.	xlii.
De imagine ruffi	Ore	e.	xlii.
De eadem ruffi statua	Rhetoris	e.	xlv.
De glautia imatura	Læta	e.	xlvii.
In diogenis cynici	Dic	e.	xlvii.
De effigie regis crœsi	Effigiem	e.	xviii.
In signum marmoreum	Viuebam	e.	xlix.
De palla de uolēte certare. Arma	Arma	e.	l.
De laide dicāte ueneri	Lais	e.	li.
De imagine ueneris	Verba	e.	lii.
In buculā æreā myronis	Bucula	e.	liii.
De eadem bucula	Verba	e.	liii.
Ad dedalū de eadē buc.	Dedale	e.	lv.
De eadē myronis bucula. Aerea	Aerea	e.	lvii.
De eadem bucula	Aerea	e.	lvii.
Ad tauū de eadē bucula	Quid	e.	lvii.
De eadē myronis bucula. Necdum	Necdum	e.	lx.
De eadē bucula myronis. Vnam	Vnam	e.	lx.
Ad pithagorā de myrōis. Pithagora	Pithagora	e.	lxii.
De castore fellatore	Lambere	e.	lxii.
Subscriptū picturæ	Præter	e.	lxii.
De achilla	Abiecta	e.	lxiii.
De alcone	Languentia	e.	lxv.
De eodem alcone	Alcon	e.	lxvi.
De eunomo medico	Languentē	e.	lxvii.
In eunum liguritorem	Fune	e.	lxviii.
Ad eundem eunum	Salgama	e.	lxix.
Ad eunum	Eune	e.	lxx.
In eunū pædagogum	Eunus	e.	lxxi.
In eos q dicūt nō ē la inū. Qui	Qui	e.	lxxii.
Ad crispa	Deformem	e.	lxxii.
Qualē h̄ē uu't amicā	Sit	e.	lxxiiii.
Ex græco traductum	Hoc	e.	lxxv.
Ad diuinem	Aut	e.	lxxv.
Ex græco	Incipe	e.	lxxvii.
Ex græco	Gracia	e.	lxxviii.
Ex eodem	Si	e.	lxxix.
De quadam potionē	Dodra	e.	lxxx.
De eadē in potionē	Dodra	e.	lxxxi.

De eadem	Δορπτ	e.	Ixxxii.
De urisconsulto	Iurisconsulto	e.	Ixxxiii.
Ad quandā quī leuia	Inguina	e.	Ixxxiiii.
Ad zoīlum	Semiuir	e.	Ixxxv.
Quod erit exercitiū iuue. Incipiant'	e.	Ixxxvi.	
Ad marcum amicum	Hanc	e.	Ixxxvii.
De chresto	Germani	e.	Ixxxviii.
Pulch̄r̄ dei responsum	Doctus	e.	Ixxxix.
Michobarbaꝝ liberi p̄is Ogygiaꝝ	e.	xc.	
De hyla puerō	Aſpice	e.	xc.
Nymphiſ	Furitis	e.	xcii.
Ad narcisum	Si	e.	xciiii.
De echo dolente	Quid	e.	xciii.
De echo	Commorit	e.	xciv.
De hermaphrodito	Mercurio	e.	xcv.
De cōiunctione ſalmacis	Salmacis	e.	xcvi.
Ad apollinēm	Pone	e.	xcvii.
De daphne	Inuide	e.	xcviii.

Finiunt uersus epigrammatōn.
Incipiunt uersus pascales.

Finiunt uersus pascales.
Incipit liber epistolarum.

Aufonius paulo.s.	Tandē epistola	i.
Invitatio ad paulum	Siqua	e.
Rescriptū paulo suo	Verlus	e.
Ad lectorem	Carmínis	e.
Ad paulū ſuum	Vide	e.
Aufonius pontio paul.	Cum	e.
Ad eundē pontiū paulū	Nescis	e.
Ad ursulum grāmaticūm	Primus	e.
Aufonius paulino.S.	Q uanto	e.
Ad iambū ſuum	Iambe	e.
Aufonius paulino ſuo	Multas	e.
Aufonius Tretadio.s.	ὅ̄ qui	e.
Aufonius probo	Oblata	e.
αυτογιοσ των λο	εμολίκησ	e.
Ad amicūm	Aequoreā	e.

Finiūt epistolarum liber primus.

Inipiunt monasticha
De duodecim erumnis herculis

Sancta

Prima		

Aufonius hesperio filio S.	Cæſareos.
Monosticha de ordine imperator̄.	Primus.
Monosticha de aetate.	Iulius.
De obitu singuloḡ mon.	Julius.
Tetraſticha	Proximus
Traianus imperator	Aggreditur
Adrianus imperator	Celius
Antoninus pius imperator	Antoninus
M. antonius imperator	Posti
Commodus imperator	Commodus
In scabiosum polygitonem	Thermarum
De mensibus	Siluius
De quodam siluio	Siluius
In notarium	Puer

Aufoniū burdigalī uaffatis. medici poetaꝝ ac p̄ceptoris gratiarum actio ad Graianum imperatorem p̄ consulatu.

Ago

Finiūt gratiaꝝ actio de cōſulatu apud gratianū auguſtum de monosyllabis opus.

Misi

Versus monosyllabis & cōcepti & finiti ita ut a fine uerſus ad principiū recurritur.	Res
Præfacio quantū ad hæc mon.	Vt
Versus monosyllabi	Aemula
De membris hominum	Indicat
De inconnexis.	Sæpe
De monosyllabis ditorum	Sunt
De cibis nostris	Nec
De historiis	Solamen
De quibusdam fabulis	Stat
De commoditate	Annus
Per interrogationē et reponſionē	Quis

Finiūt de monosyllabis. Incipit cripp̄ de ternariō numero. Aufonius symmacho.s.

Latebat

Ter

Finiūt technopegnion liber primus. Incipit cento nuptialis. Aufonius Paulo.s.	Perlege.
Præfacio	Accipite
Cœna nuptialis	Expectata
Dicitio egredientis sponsæ	Tandem
Dicitio egredientis sponsi	At parte

Oblatio in erum	Incedunt.
Epithalamium utriq.	Tum.
Ingressus in cubiculum.	Postq.
Parecbasis	Hactenus.
Imminutio.	Postq.
Ausonius theoni salutem.	Ausonius.
Versus endecasyllabi.	Aut.
Item alii endecasyllabi.	Notos.
Ausonius Paulino salutem.	Paulino.
Incipit praecatio matutina.	Omnipotens.
Epicedion in patre de uita sua.	Nomen.
Protrepticus. Ausonius hespio filio.	Libellum.
Ausonius ad nepotem.	Sunt.
Aegloga liber. Ausoni⁹ gregorij.	An unq.
Ausoni⁹ aegloga i qua cupido cruciat. Aeris.	
Bisflula. Ausonius paulo. S.	Peruincis.
Praefacium de uersibus bisflulae.	Vt uoluisti.
Vbi nata sit bisflula.	Bisflula.
De eadem bisflula.	Delicium.
Ad pictore de bisflulae imagine.	Bisflula.
Ad pictore de bisflula pingenda.	Pingere.

Explicit ea Ausonii fragmēta; quæ inuida cūcta
corrodens uetus ad manus nīas uenire permisit.

AV SONII PEONII POETAE DISERTISSIMI EPIGRAMMATON LIBER PRIMVS.

P Hœbe potens numeris præses tritonia bellis
Tu quoq; ab aereo præpes uictoria lapsu
Come serenatam duplīci diademat frontem
Serta ferens; quæ dona togæ: quæ p̄mia pugnæ
Bellandi; fandiq; potens augustus honorem
Bis metet; ut geminet titulos qui prælia musis
Temperat; & geticum moderatur apolline martem
Arma inter: conosq; truces furtoq; nocentes
Sauromatas: quantum cessat de tempore belli
Indulget latiis tantum inter castra camoenis
Vix posuit uolucres stridentia tela sagittas
Musarum ad calamos fertur manus; ocia nescit
Et commutata meditatur arundine carmen
Sed carmen non molle modis bella horrida martis
Odrysii thræssæq; uiraginis arma retractat
Exulta Aeacide; celebraris uate superbo
Rursum; Romanusq; tibi contingit Homerus

Stoicus has partes has epicurus agit
Salua mihi ueterum maneat dum regula motum
Ludat permisilis sobria musa iocis

c Redere quæ lato nescit fera saucia ferro
Armatiq; urget tela cruentā uiri
Quam grandes paruo patitur sub uulnere mortes
Et solam latiū uim probat esse manum
Mirantur casusq; nouos; subitasq; ruinas

Nec contenta icts letaliter ire per artus
Coniungit mortes una sagitta duas
Plutima communī pereunt sic fulminis icts
Hæc quoq; de cælo uulnra missa putes

Ad fontem danubii iussu ualentianī augusti
i Llyricis regnator aquis tibi Nyle secundus
Danubius lætum profero fonte caput
Saluere Augustos iubeo; natumq; parentemq;
Armiferos alui quos ego pannoniis
Nuntius euxino iam nunc uolo currere ponto
Vt sciat hoc superiscura secunda ualens

B

Cæde, fuga, flammis stratos périsse luctuos
Nec rhenum gallis limitis esse loco
Quod si legi maris refluus mihi curreret amnis
Huc possem uictos inde referre Gothos.

Sub ualentini iunioris signo marmoreo.
ti Vnic te marmoreum pro sumptu fecimus; at cū
Augustus frater remeauerit: aureus esto
Picturæ subditi; ubi leo una a gratiâ sagitta occisus ē.
q Vod leo tam tenui patet sub arundine lœtum
Non uires ferri; sed ferientis agunt.

Intumulum hominis fœlicis.
s Parge mero cineres: & odoro perlue nardo
Hospes: & adde rosis Balaena puniceis.
Perpetuum mihi uer agit illachrymabilis urna:
Et commutaui sacula non obii.
Nulla mihi ueteris perierunt gaudia uitæ.
Fœlix seu memini: siue nihil memini.

Exhortatio ad modestiam.
f Ama est sicutibus coenasse agathoclea regem
Atq; abacum Samio sæpe onerasse luto.
Fercula gemmatis cum poneret aurea uasis
Et misceret opes: pauperiemq; simul
Quærenti causam respondit. Rex ego qui sum
Sicaniæ: figulo sum genitore fatus.
Fortunam reuerenter habe: quicunque repente
Dives ab exili progrediere loco.

In statuam rhetoris semiuiri & elinguis.
r Hætoris hac ruffi statua est: nil uerius ipse.
Ipse adeo linguam non habet & cerebrum.
Et riget: & surda est & non uidet omnia ruffi
Vnum dissimile est. Mollior ille fuit

In libro quem de fastis cōposuerat ad georgium;
i Gnota æternæ ne sint tibi tempora Romæ
Regibus & patrum ducta sub imperiis
Digesti fastos: & nomina præpetis æui
Sparsa iacent latiam liqua per historiam.
Situs hic fructus. Vigilatas accipe noctes
Obsequitur studio nostra lucerna tuo.

Tu quoque uenturos per longum confere Ianos
Ut mea congesit pagina præteritos.
Exemplo confide meo. Sc̄ protinus & te
Applicet ausoniis purpura consulibus.

In fine eiusdem libri additi
h Actenus a scripsi fastos: si fors uoleat: ultra
Adiiciam: si non: qui legis: adiicies
Scire cupis qui sim? Titulum qui quartus ab imo
Quare: leges nomen consulis Ausonii.

De eodem fastorum libro ad proculum.
u Rbis ab æternæ deductam rege Quirino
Annorum seriem cum procule accipies:
Mille annos centumq; & bis fluxisse nouenos
Consulis ausonii nomen ad usq; leges
Fors erit: ut lustrum cum se cumulauerit istis
Confectam proculus signet olympiadem.

Ad fontem danubii iusatu Valentini Augusti
d Anubius penitus caput occultatus in oris
Totus tub uestra iam ditione fluo.
Q ua gelidum fontem mediis effundo suevis
Imperiis grauidas qua seco pannonias
Et qua diues aquis Scythico soluo hostia ponto
Omnia sub uestrum flumina mitti iugum.
Augusto dabitur sed proxima palma ualentis
Inueniet fontes hic quoq; nyle tuos.

De uxore qua uirum uoluimus eneno necare.
t Oxica Zelotypo dedit uxor moecha marito
Nec satis ad mortem credidit esse datum
Miscuit argenti loetalia pondera uiui
Cogeret ut celerem uis geminata necem
Dividat hæc si quis: faciuit discreta uenenum
Antidotum sumet: qui sociata b:bet
Ergo inter se dum toxia pocula certant
Cessit loetalis noxa salutiferæ.
Protinus & uacuos alui petiere recessus
Lubrica deiectis qua uia nota cibis.
Quam pia cura deum: prodest crudelior uxor
Et cum fata uolunt. Bina uenena iuuant.
In pictorem qui uolebat pingere deam echo.

u Ane quid affectas faciem mihi ponere pictor
Ignotamq; oculis sollicitare deam?
Aeris & linguae sum filia; Mater inanis.
Indicli uocem quae sine mente gero.
Extremos pereute modos a fine reducens
Ludificata sequor uerba aliena meis.
Autibus in uestris habito penetrabilis echo
Et si uis similem pingere pingere sonum

In simulachrum occasionis & poenitentiae.
c Vius opus phidiae: qui signum pallados eius
Quicq; Iouem fecit tertia palma ego sum.
Sum dea: quae rara; & paucis occasio nota.
Quid rotulae insistis: stare loco nequeo.
Quid talaria habes: uolucris sum. Mercuriusq;
Fortunate solet trado ego cum uolui
Crine tegis faciem cognosci nolo: sed heu tu.
Occipiti caluo es; ne teneat fugiens.
Quae tibi iuncta comes: dicat tibi: dic rogo: quae sis
Sum dea: cui nomen: nec Cicero ipse dedit
Sum dea quae facti non factiq; exigo poenas.
Nempe ut poeniteat: Sic Methanea uocor.
Tu modo dic: quid agat tecum: si quando uolau.
Haec manet: hanc retinent: quos ego præterii
Tu quoq; dum rogitas: dum percunctando moraris
Elapsam dices me tibi de manibus.

Epitaphium anitiae puellæ mortuaæ.
o Mnia qua longo uitæ cupiuntur in ævo.
Ante quater plenū consumpli Anitia lustrum
Infans lactauit: pubes & uirgo adoleuit.
Nupsit: concepit: peperit: iam mater obiuit
Quis mortem accuset? Complevit munia uitæ;
Iam meritæ anus est; & adhuc ætate puella.

Ad gallam puellam tam senescentem.
d Icebam tibi galla; senescimus: effugit ætas
Vtere rene tuo. Casta puella anusest.
Spreuisti: obrepst non intellecta senectus
Nec reuocare potes qui perire dies.
Nunc piget: & quereris quod non aut ista uoluptas
Tunc fuit aut non est nunc ea forma tibi
Da tamen amplexus: oblitaq; gaudia iunge
Da fruar; & si non quod uolo: quod uolui.

De lepore capto a cane marino.
t Rinacri quondam currentem in littoris ora
Ante canes leporem: Ceruleus rapuit.
At lepus in me omnis terræ pelagiq; rapina est.
Forsitan & cæli si canis astra tener.

De pergamo scriptore fugitiuo qui captus fuerat.
t At segni scriptor q; lentus pergamo cursor
Fugisti: & primo captus in stadio.
Ergo notas scripto tollerasti pergamo uultu
Et quas neglexit dextera frons patitur.
Pergamo non recte punitus fronte subisti
Supplicium: lenta quod meruere manus.
At tu qui dominus peccantia membra coerce
Iniustum falsos excruciare reos.
Aut inscribe istam: quæ non uult scribere dextram:
Aut profugos ferri pondere recte pedes.

De myrone qui laidis noctem rogauerat.
c Anus roga bat laidis noctem Myron
Tulit repulsam protinus:
Causamq; sensit: & caput fulgine
Fucauit atra candidum:
Idemq; uultu: Crine non idem Myron
Orabat oratum prius.
Sed illa formam cum capillo comparans:
Similemq; non ipsum rata:
Fortasse & ipsum: Sed uolens ludo frui
Sic est adorta callidum
Inepte quid me: quod recusau rogas?
Patrì negau iam tuo

De opinione quam de illo habebat eius uxor.
1 Aidæ & glyceras lasciuæ nomina famæ
Coniunx in nostro carmine cum legeret:
Ludere me dixit falsoq; in amore iocari
Tanta illi nostra est de probitate fides.

Ad uxorem suam: quod debeat uiuere & oble
ctari.
u Xor uiuamus quod uiximus: & teneamus
Nomina: quæ primo sumplimus in thalamo.
Nec ferat ulla dies: ut commutemur in ævo.
Quin tibi sim iuuenis; Tuq; puella mihi.

Nestore sim quis prouectior æmulaq; annis
Vincas cuimanam tu quoq; Deipheben:
Nos ignoremus: quid sit matura senectus.
Scire æui meritum: non numerare decet.

In meroen anum ebriosam.
q Ví primus Meroe nomen tibi condidit ille
Thesidae nomen condidit Hippolyto.
Nam diuinare est nomen componere: Q uod sit
Fortunæ & morum uel necis indicium.
Prothesilae tibi nomen sic fata dederunt:
Victima quod troiae prima futurus eras
Idmona quod uatem medicum quod iapiga dicunt.
Discendas artes nomina præueniunt.
Et tu sic Meroe: non quod sis atra colore
Ut quæ Nilica nascitur in Meroe:
Influsuni sed quod uinum non diluis undis
Potare immixtum suera Merumq; Merum.

Ex græco traductum de statua nemelis
m Elapidem quondam persæ aduexere: Tropheū.
Vt fierem bello: nunc ego sum Nemelis.
At sic ut græcis uictoribus asto Tropheum
Punio sic persas uaniloquos Nemelis.
Ex græco traductum
q Vilaqueum collo neccebat: reperit aurum
Thesauriq; loco depositum laqueum.
At qui condiderat: postq; non repperit aurum
Aptauit collo quem reperit laqueum.

Dethrasyculo lacedæmonio qui fortissime dimicás
occupuit.
e Xcipis aduerso quod pectori uulnera septem
Arma superueheris quod thrasybuli tua;
Non dolor hic patris pitani: sed gloria maior
Rarum tam pulchro funere posse frui.
Quem postq; mœsto: locii posuere feretro.
Talia magnanimus edidit orsa pater.
Flete alios: natus lachrymis non indiget ullis
Et meus & talis & lacedæmonius.

Ex græco traductum de matre magnanima.
m Ater lacæno clypeo obarmans filium
Cum hoc: inquit aut in hoc redi.

In diuitem degenerem mœcho genitum.

q Vidam superbus opibus: & fastu tumens:
Tantumq; uerbis nobilis:
Spernit uigentis clara sæcli nomina:
Antiqua captans Stemmatum
Maream Remumq; & conditorem romulum
Primos parentes nuncupans.
Hos ille Serum ueste contexi uerberet
Hos celat argento graui
Ceris inurens ianuarum limina
Et atriorum pegmata.
Credo: quod illi nec pater certus fuit.
Et mater est uere lupa.

Versus in ueste contexti.

i Audetachamenias orientis gloria telas
Molle aurum paliis græcia texe tuis.
Non minus Ausoniam celebret dum fama Sabinam
Parcentem magnis sumptibus arte parem.

Antisthenis cynici imaginis subditæ.

i Nuentor primus cynices ego: quæ ratio istæc?
Alcides multo dicitur esse prior.
Alcida quondam fueram doctore secundus.
Nunc ego sum cynices primus & ille deus
Discipulus melior: nulli melior uem magister
εισ αρετημ συνεβη και κυνικημ σοφιημ.
Dicere me nouit uerum: qui nouit utrumq;
και θεομ αλκε Δημ και μυν Δε Διογενημ.

Liberopatri.

Βαιγυντιιωμ ὄστρισ εγω μυστῷ Δε φανακήμ
ακχοτενι γωισι μεν φθι μενοιζημ αλωνενζ
τυρογενητ λικερωτι τανο λεπητ Διονυσος.

In corydonem marmoreum.

αιχι μαροσ ωηρη τοιμημ ραν Δουχοσ ελσιη
ειτλι θοσ εκ των τωμ αλιγοσ εγω κορυ Δωμ.

In simulachrum sapphus.

i Elysia picrois Sappho soror addita musis
ει μεν Τη λυρικωμ ασφι Δωμ Δ. κατη.

Dea ueneri.

o Rta salo: suscepta solo: patre edita carlo
Aeneadum genitrix: hic habito alma Venus.

Ad libellum suū: quod potius uelit tineas uel carié.

s I tineas cariemq; pati te charta necesse est
Incipe uersiculis ante perire meis.

Malo inquis tineas: Sapis erumnole libelle
Perfungi mavis qui leuiore malo.

Ast ego damno& nolo otia perdere musæ
Iacturam somni quæ parit: atq; olei.

Vtilius dormire fuit q; perdere somnum.

Atq; oleum: uerum: causa sed ista mihi est

Agat iras cor cuius facundia tanta est

Quantus honor: scripsit plurima quæ cohibet

Hinc studeo ulcisci & prompta est haec ultio uati

Qui sua non edit carmina nostra legat.

Huius in arbitrio est. Seu eiuuenescere cedro

Seu iubeat duris uermibus esse cibum

Huic ego quod nobis superest ignobilis otia

Deputo: siue legat quæ dabo: siue tegat.

De nomine cuiusdam lucii sculpto in marmore.

i Vcius una quidem geminis sed diffita punctis

Littera: prænomen sic nota sola facit

Post. M. incisum est: puto sic non tota uidetur

Dissiluit faxi fragmine læsus apex.

Nec quisq; Marcus: seu Martius: an ne Metellus

Hic iaceat: certis nouerit indicis.

Truncatis conuulsa iacent elementa figuris

Omnia confusis interiere notis.

Miremur periisse homines: monumenta satiscunt

Mors etiam laxis nominibusq; uenit.

De fabina textrice & carmina faciente.

s Iue probas tyrio textam sub tegmine uestem

Seu placet inscripti cōmoditastituli.

Ipsius hoc dominæ concinat utruncq; uenustas:

Has geminas artes una Sabina colit.

De eadem Sabina.

l Itia qui texunt & carmina: carmina musis;

Litia contribuunt casta minera tibi

Ast ego rem sociam non dissociabo Sabina

Versibus inscripti quæ mea texta meis.

De puella quam amabat.

h Anc uolo: quæ nō uolt. Illam quia uolt: ego nol
Vincere uolt animos non satiare uenus

Oblatas sperno illecebras: detrecto negatas.

Nec satiare animum nec cruciare uolo

Nec bis cincta diana placet nec nuda cytheræ

Illa uoluptatis nil habet: hæc nimium.

Callida sed media ueneris mihi uendicet artem

Fœmina: quæ iungat quod uolo: nolo uocat.

De duobus fratribus.

Χριστος ακινδυνος ανταλελφοι οικτρος Δε τεκτον
Moribus ambo malis nomina falla gerunt

ου δουτος χριστος ου δουτος ακινδυνος εγιη

Vna potest ambos littera corriger

αικη χριστος εχησιωπος Δινορ αλφα

κινδυνος hic fuit frater αχριστος erit.

Quoddam quasi ænigma. De tribus incestis.

t Res uno in lecto. Stuprum duo perpetiuntur
& duo cōmittunt: Quatuor esse reor.

Falle: is: extremitis da singula criminis: & illum

Bis numera medium: qui facit & patitur.

Ad philomusum qui arbitrabatur se doctum cum
nihil sciret.

e Mptis quod librī tibi bibliotheca referta est?
Doctum & grammaticum te philomuse putas.

Hoc genere & cordas & plectra & barbita conde,

Hoc die marcatus; cras cytharecedus eris.

In tabula ubi erat picta imago ruffi rhetoris.

e Linguem quæ te dicentis imagine pinxit,
Dic mihi Ruffe. Taces. Nil tibi tam simile est.

Hæc Ruffi tabula est. nil uerius. ipse ubi Ruffus?

In cathedra. quid agit: hoc quod & in tabula.

De eodem Ruffo.

r Eminisco Ruffus dixit in uersu suo
Cor ergo uerus simo Ruffus non habet.

De uerbis eiusdem ruffi.

r Vfius uocatus rhetor olim ad nuptias
Celebri fit ut coniatio;

Grammaticæ ut artis le peritum ostenderet;
Hæc uota dixit nuptiis.
Et masculini & foemini gignite
Generisq; neuiri filios.

De imagine ruffi rhetoris elinguis.
o Re pulchro & ore muto scire uis; qui simus uolo
Imago Ruffi rhetoris picta uici.
Dicere sed ille uellem rhetor; hoc nisi non potest
Cur ipse rhetor est imago imaginis.

De eadem ruffi statua.
r Hætoris hæc ruffi statua est; si faxea ruffi?
Cur id ait; semper faxeus ipse fuit.

De glautia immatura morte præuento.

i Aeta bis octono tibi iam sub consule pubes
Cingebat teneras glautia adultæ genas
Et iam desieras puer an ne puella uideri
Cum properata dies abstulit omne decus.
Sed neq; functorum socius miscebere uolgo:
Nec metuens stygios flebilis umbra lacus
Verum aut Persephone cinareius ibis adonis
Aut Iouis elyii tu Cathamitus eris.

In Diogeniscynici sepulchro pro titulo canis signum
est.
d Ic canis hic cuius tumulus; canis; at canis inquit
Diogenes obiit; non obiit sed abiit;
Diogenes cui parua penus; cui dolia sedes
Ad manus abiit; Cerberus inde uerat
Quoniam igitur; clari flagrat qua stella leonis
Additus est iustæ nunc canis erigonæ.

De effigie regis Crœsi.
e Ffigiem rex Crœse tuam dittissime regum
Vidit apud manus Diogenes Cynicus.

In signum marmoreum niobes.
u Iuebam. Sum facta silex; qua deinde polita
Praxitelis manibus uiuo iterum Niobe.
Reddit artificis manus omnia; sed sine sensu
Hunc ego cum lxi numina; non habui,

De pallade uolente certare armis cum uenere.
a Rmatam uidit uenerem lacedæmone pallas
Nunc certemus ait; iudice uel paride;
Cui uenus; armatam tu me temeraria temnis?
Quæ quo te uici tempora; nuda fui.

De laide dicante ueneri speculum suum.
l Ais anus ueneri speculum dic; dignum habeat se
Aeterna; æternum forma ministerium.
At mihi nullus in hoc usus; quia cernere tales
Qualis sum; Nolo. qualis eram; Nequeo.

De castore poluce & helena.
i Stos tergemino nasci quos cernis ab ouo
Patribus ambiguis; & matribus asleueratos.
Hos genuit Ne melis; sed ledra puerpera souit
Tyndareus pater his; & Iuppiter; hic putat; hic scit.

De imagine ueneris sculpta a præsthele.
u Era uenus fictam cum uidit cipræda dixit.
Vidisti nudam me puto præsthele.
Non uidisti; nec fas; sed ferro opus omne polimus
Ferrum gradiu[m] martis in arbitrio.
Qualem igitur domino scierant placuisse cytherem
Talem fecerunt ferrea cæla deam.

In bucculam æream myronis.
b Vccula sum cælo genitoris facta myronis
Aerea; nec factam me puto; sed genitam.
Sic me taurus init sic proxima buccula mugit
Sic uitulus litens ubera nostra petit
Miraris quod fallo gregem gregis ipse magister
Inter pascentes; me numerare solet.

De eadem buccula myronis ærea.
u Bera quid pulsas frigentia matri ahena?
E uitula; & succum lactis habere petis?
Hunc quoq; præstarem si me pro parte patasset
Exterior Myron interior deus.
Ad dædalum de eadem buccula.
d Aedale cur uana consumis in arte labore?
me potius clausæ subiice Pasiphae,
Illecebras ueræ si uis dare dædale uaccæ
Viuu tibi species uacca Myronis crit.

De eadem myronis bucula iam habente spiritum.

a Erea mugitum poterat dare uacca myronis
Sed timer artificis deterere ingenium
Fingere nam similem uiuæ q̄ uiuere plus est
Nec sunt facta dei mira sed artificis.

De eadem bucula iam habente spiritum.

a Erea bos steteram mactata est uacca Mineruæ
Sed dea proflatam transtulit huc animam
Et modo sum duplex; pars ærea pars animata
Hæc manus artificis dicitur illa deæ

Ad taurum de eadem bucula.

q Vid me taure paras specie deceptus iniit:
Non sum ego minoæ machina pasiphæ.

De eadem myronis bucula.

n Eec dum caduco sole iam sub uespere
Ageret iuuencias cum domum pastor suas
Suam relinques me monebat ut suam

De eadem myronis bucula.

u Nam iuuencam pastor forte amiserat
Numerumq; iussus reddere
Me defuisse conquerebatur; sequi
Quæ noluissem cæteras.

u Alle banæ res nota: & uix credenda poetis
Sed quæ de uera promittur història
Foemineam in speciem conuertit masculus ales
Pauaq; de pauo constitut ante oculos
Cuncti admirantur monstrum sed mollior agna.

Q uid stolidi ad speciem notæ nouitatis habetis?
An uos Nasonis carmina non legitis?
Cænea conuertit proles saturnia consus
Ambiguoq; fuit corpore Tyrelias
Vidit semiuirum scons salmacis hermaphroditum
Vidit nubentem plinius androgynum
Nec satis antiquum quod campana in beneuento
Vnus ephœborum uirgo repente fuit
Nolo tamen ueteris documenta accersere famæ
Ecce ego sum factus foemina de puer.

Ad pythagoram de marco qui dicebatur pullaria.

p Ytagora euforbi: reparas qui semina rerum
Corporibusq; nouis das reduces animas
Dic quid erit Marcus iam fata nouissima functus
Si redeat uitam rursus in aereum
Q uis Marcus? felles nuper pullaria dictus
Corrupit totum qui puerile decus
Peruersæ ueneris postico uulnere fossor
Lucilli uatis subulo pullo premor.
Non taurus: non mulus erit: non hippocamelus
Non caper aut aries sed scarabæus erit.

De castore fellatore qui suam lingebat uxorem.

i Ambere cum uellet mediorum membra uitiorū
Castor nec posset uulgas habere domi
Repperit ut nullum fellator perderet inguen
Vxoris cœpit lingere membra suæ.

Subscriptum picturæ mulieris impudicæ.

p Ræter legitimæ genitalia foedera coctus
Repperit obscoenas ueneres uiciofa libido
Herculis hæredi quam lemnia suasit egestas
Quam toga facundis cœnis agitauit afrâni
Et quam nollanis capitalis luxus inuulsi
Crilpa tamenc unctas exercet corpore in uno
Deglubit: fellat: molitur per utrancq; cauernam
Ne quid inexpertum frustra moritura relinquat

De achilla qui dissecuit testam hominis silice.

a Biecta in triuïis inhumati glabra iacebat
Testa hominis nudum iam cute caluicium:
Fleuerunt alii fletu non motus achillas
Insuper & silicis uerbete dissecuit;
Eminus ergo ictor rediit lapis ultor ab osse
Auctorisq; sui frontem oculosq; petit
Sic utinam certos manus impia dirigat ictus
In proprium ut redeant tela retorta caput

De alcone medico qui haruspiccm uaniloquū fecit.

C

I Anguenti marco dixit diodotus haruspex
Ad uitam non plus sex superesse dies
Sed medicus diuis fatisq; potentior Alcon
Falsum conuicit illico haruspiciū
Tractauitq; manū morituri nī tetigisset
Illico nam marco sex perierte dies
De signo iouis tacto ab alcone medico.

a Leon hesterno signum iouis attigit; ille
Quanuīs marmoreus uim patitur medici
Ecce hodie iuslū transferri ex aede uenusta
Effertur quanuīs sit deus atq; lapis
De eunomo qui dixerat ægrū quendā moritūrum.
I Anguentē e populo moritūrum dixerat ægrum
Eunomus; euasit fati ope non medici.
Paulo post ipsum uidet aut uidisse putauit
Pallentem & multa mortis in effigie
Quis tu? gaius ait: uiuīs ne? hoc abnuit: at quid
Nunc agis hic: iuslū diuīs ait uenio.
Vt quia noticiam rerumq; hominumq; tenerem
Acciperem medicos: eunomus cbriguit
Tum gaius metuas nihil eunome: dixi ego & oēs
Nullum qui saperet dicere te medicum.

In eunum liguritorem.

e Vne'quiq; affectas uendentē phyllida odores:
Diceris hanc medianam lambere non uidere
Per spicē ne mercis fallant te nomina uel ne
Aere seplasia decipiare caue
Dum custon custonq; putas communis odoris
Et nardum ac fardas esse sapore pari
Diuerfa infelix: & lambit: & olfacit eunus
Diffimilem olfatum naris & oris habet

Ad eundē eunū quod non uelit bene nec male olere

s Algama nō hoc sunt q; balsama: cädite odores
Necl male olere mihi: nec bene olere placet,
Laís heros & itys chyron & heros itys alter
Nomina sic scribis prima elementa adime

Vt facias uerbum quod tu facis eune magister
Dicere me latium non docet opprobrium.

Ad eunum qui uxorū suæ inguina lambebat

e Vne quod uxorū grauidæ patriæ inguina lambis
Festinas glossas non natū tradere nates

Ad eunum pedagogum liguritorem.

e Vnus syriscus inguinum liguritor
Opicus magister: sic eum docet phyllis
Muliebre membrum quadrangulum cernit
Triquattro coactu. litteram ducit
De ualle femorum altrinsecus pares rugas
Mediumq; fissi tima qua patet callem
¶ dicit esse: Nam trifissilis forma est
Cui ipse linguam cum dedit suam. A.estr
Veramq; in illis esse. pnotam sentit
Quid imperite. p. putas ibi scriptum
Vbi locari iota conuenit longum
Miselle doctor. ov. tibi sit obscenō
Tuumq; nomen. o. lectilis lignet.

De his qui dicunt reminisco quod non est latīnum.

q Vt reminisco putat le dicere posse latīne
Hic ubi. co scriptum est faceret. cor si. cor. heret

Ad crispam quæ a quibusdam dicebatur deformis

d E formem quidam te dicunt crista: ego istud
Nescio: mi pulchra es: iudice me satis est.
Quin etiam cupio: iunctus quia Zelus amori est
Vt uideare aliis foeda decora mihi.

Q ualem uelit habere amicam.

s It mihi talis amica uelim
Iurgia quæ tremere incipiat
Nec studeat quasi casta loqui
Pulchra procax petulante manu
Verbera quæ serat; Et re gerat
Cæsaq; ad oscula confugiat

Nam nisi mortibus his fuerit
Casta:modesta:prudenter agens
Dicere abominor uxor erit.

Ex græco traductum ad cupidinem.
h Oc:q; amare uocant: misce aut dissolute cupido
Aut neutrum flammis ure: uel ure duos.

Ad dionem de amore suo.
a Vt restringue ignem: quo torreor alma dione
Aut transire iube uel fac utrumq; parem.

Ex græco traductum ad cupidinem.
i Ncipe dimidium facti est coepisse:super sit
Dimidium:rursum hoc incipe & efficies.

Ex græco αχαρισ αθρα Λυτουσ αχαρι σ χαρισ.

g Ratia quæ tarda est: ingrata est: gratia nanci
Cum fieri properat: gratia grata magis.

Ex eodem.
s I bene quid facias: facias cito: nam cito factum
Gratum erit: ingratum gratia tarda facit.

d Exceptæ fœlix casus se miscuit arti
Histrio saltavit: qui capanea ruit.

De quadam potionē quæ sit de nouem rebus.]

d Odra ex dodrante est: sic collige: ius aqua uinū
Sal:oleum:panis:mel:pip. herba nouem.

De eadem potionē quæ uocatur dodra.
d Odra uocor quæ causa nouē spēs gero: quæ sūt:
Ius:aqua:mel:uinum:panis:pip. herba:oleū:sal

De eadem quod dodra sit potio & numerus.

Δολρωτοι και αρι Θμοσ εχω λιονοι ελαιοι
αρτοι: αλας: βοτανη: γωνιοι: νλορ: πεπερι.

De turī consulto qui uxorem habebat adulteram.

i Vris consulto cui uituit adultera' coniunx
Papia lex placuit iulia displicuit.
Quaritis uide hæc sit distantia: semiuirt ipse
Scatiniam metuens: non metuit ticiam

Ad quandam qui leuia sibi inguina faciebat

i Nguina q; calido leuas tibi dropace:causa est
Irritant uolulas leuia membra lupas
Sed quod & elixo plantaria podice uellis
Et teris inclusas punice claxomenas
Causa latet bimarem nisi quod patientia morbum
Appetit: & tergo fœmina pube uires.

Ad zoilum qui uxorem moecham duxerat
s Emiuirt uxorem duxisti Zoile moecham
quantus fiet quæstus utrinque domi:
Cum dabit uxori molitor tuus: & tibi adulter
Quantum deprensī damna pudoris emunt.
Sed modo quæ uobis lucrosa libido uidetur
lacturam senio mox subeunte feret.

Q nod erit exercitium iuuenum lasciuientium in se/
necture.

i Ncipient operas conducti uendere moechi
Quos modo munificos lena iuuenta tener.

Ad marcum amicum de discordia quam habet cū
puellis.

h Ancamo quæ me odit cōtra hæc: q; me amat: odi
Compone inter nos: si potes alma uenus
Per facile id faciam: mores mutabo & amores

Oderit hæc: amet hæc: russus idem patiar
Vis ambas ut ames: si diligat utraq; uellem
Hoc tibi tu præsta marce ut ameris: ama
Sualisti uenus alma duas gläceras ut amarem
Odit utraq; aliud da modo consilium

Vince datis ambas: cupio: uerum arcta domi res
Pellece promissis nulla fides inopī.

Attestare deos: nec fas mihi fallere diuos
Peruigila ante forces: nocte capi metuo.
Scribe elegos: nequeo Musarum & apollinis exps
Frangere forces: poenas iudicij metuo.

Sulte ab amore morti pateris? non uis ob amorem?

Malo miser dico q̄ miser atq; reus.

Suasi quod potui tu alios modo consule: díc quos.

Phedra & elissa tibi dent laqueum aut gladium;

Præcipitem pelago uel leucados elige rupem.

Hoc das consilium? ale datur miseris.

De chresto & acindino quibus male fuerat nomen
impositum.

g Ermaní fratres sunt crestos acindinos alter

Falsum nomen utriq; sed ut uerum sit utriq;

Alpha suum cresto det acindinos: ipse sine alpha

Permaneat; uerum nomen uterq; geret.

Pulchrum dei responsum.

d Octus hylas cestu: phegeus catus arte palestræ
Clarus olympiacis: est lycus in stadiis:

An possent omnes uenturo uincere agone

Hammonem libyæ consuluere deum

Sed deus ut sapiens dabitur uictoria uobis

Indubitata quidem: si caueatis ait

Ne quis hylam cestu: ne quis certamine luctæ

Phegea nec cursu te lyce prætereat.

p Vnica turgentes redimebat zona papillas
Hermiones. Zona telum elegeon erat.

q Vi legis hūc titulū paphia: tibi inādat: ames me
Exemploq; tuo neminem amare uetes.

Mihobarbum liberi patris signo marmoreo in uilla
nostra omnium deorum argumenta habent.

o Gygie me bacchum uocant
Olirim ægyptos putat.

Myste phanacem nominant

Dionysion indi existimant.

Romana sacra liberum.

Arabica gens Adoneum.

Luchaniacus pantheum.

De hyla quem nayades rapuerunt.

a Spice quam blande necis ambitione fruatur

Lœufera experiens gaudia pulcher hylas

Oscula: & infestos inter morituru amores.

Ancipites paritur nayadas eumenidas.

Nymphis quæ illam merserunt.

f Vritis procaces nayades

Amore fæuo & irrito.

Ephebus iste flos erit.

De narciso qui sui ipsius amore captus erat.

s I cuperes alium posses narcissus potiri

Nuac tibi amoris adest copia fructus abest.

De echo dolente propter mortem narcissi.

q Vid non ex huīus forma pateretur amator

Ipsa suam qui sic depicit effigiem?

Commoritur narcissus tibi resonabilis echo

Vocis ad extremos examinata modos

Et pereantis adhuc gemitum resecuta querellis

Vltima nunc etiam uerba loquentis amat.

De hermophrodito & eius natura.

m Ercurio genitore s. tus: genitrix cythere

Nominis ut mixu: sic corporis hermophroditus

Concretus: sexu sed non perfectus utroq;

Ambiguæ ueneris; neutrō potiundus amoris.

De coniunctione salmacis cum hermophrodito.

s Almacis optato concreta est nympha marito

Fœlix uirgo sibi si licet esse virum

Etu formosa iuuenis permixta puella

Bis fœlix; unum si licet esse duos.

Ad Apollinem de daphne puella fugiente.

p Onearcum' pæan ce' erescit' reconde sagittas.

Non te uirgo fugit sed tua tela timet.

De daphne tecta cortice.

i Nuide cur properas cortex operire puellam?
Laurea debetur phœbo; si uirgo necatur.

Ausonii peonii poetæ disertissimi epigrammatæn
liber primus finit.

AVSONII PEONII POETA DISERTISSI
MI VERSVS PASCALES.

Ancta salutiferi redeunt solemnia christi
s Et deuota pii celebrant ieunia mystæ
At nos aeternum cohibetes pectore cultum.
Intemeratorum uim continuamus honorum
Annua cura sacris: iugis reuerentia nobis.
Magne pater rerum: cui terra & pontus & aer
Tartaraq; & picti seruit plaga lactea cæli
Noxia quem scelerum plebes tremit: almaq; rursum
Concelebrat uotis animarum turba piarum
Tu breuis hunc æui cursum: celeremq; caducæ
Finem animæ donas aeternæ munere uitæ
Tu mites legum monitus: sacroq; prophetas
Humano imparis generi: seruasq; nepotes
Deceptum miseratus adam quem capta uenenis
Implicuit socium blandis erroribus euæ
Tu uerbum pater alme tuum natumq; deumq;
Concedis terris totum: similemq; paremq;
Ex uero uerum: uiaq; ab origine uiuum
Ille tuis doctus monitis hoc addidit unum
Ut super æquoreas nabat qui sp̄itus undas:
Pigra immortali uegetaret membra lauacro
Trina fides auctore uno spes certa salutis
Hunc numerum iunctis virtutibus amplectendi
Tale terrenis speciem spectatur in oris
Augustus genitor: geminum fator augstrom.
Qui fratrem natumq; pio complexus utrumq;
Numine partitur regnum neq; diuidit unum
Omnia solus habens: atq; omnia dilargitus
Hos igitur nobis trina pietate uigentes
Rectores terræ placidos cæliq; ministros
Christe apud aeternum placabilis assere patrem.

Ausonii peonii poetæ disertissimi uersus pascales finiunt.
Ausonii peonii poetæ disertissimi epistolarum liber.

AVSONIVS PAVLO SALVTEM.

t Andem eluctati retinacula blanda moras.
Burdigale molles liquimus illecebras
Santonicasq; urbem uicino accessimus agro

D

Quod tibi si gratum est optime paule proba
Cornipedes rapiant imposta petorita mulæ
Vel ciso trïiugî si placet insilias.
Vel celerem manum; uel ruptum terga uerendum
Conscendas; propere dum modo iam uenias
Instantis reuocant: quia nos solemnia pasca
Libera nec uobis est mora delidia
Perfer in excursu uel teriuga milie podon
Vel falsas lites quas schola uestra serit
Nobiscum inuenies multas quia liquimus eio
Vale ualere: si uoles me: uel uola

Inuitatio ad paulum.

s I qua fides falsis unquam est adhibenda poetis.
Nec plasma semper alinunt.
Paule camœnarum celeberrime castalarum
Alumne quondam: nunc pater
Aut auus: aut proauus: antiquior ut fuit olim
Tartesiorum regulus.
Intemerata tibi maneant promissa memento
Phœbus iubet uerum loqui.
Et si pterias patitur litare forores.
Nunquam ipse torquet aulica
Te quoq; ne pidgeat consponsi, fœderis: & iam
Citus ueni remo: aut rota.
Aequoris undosi qua multiplicat a recursu
Garumna pontem prouocat.
Aut iteratarum qua glarea irita uiarum
Fert militarem ad blauiam
Nos & enim primis sanctum post pasca diebus
Auemus agrum uisere.
Nam populi coetus: & compita sordida rixis
Fastidientes cernimus
Augustas feruere uias: & cum grege uolgo
Nomen plateas perdere.
Turbida congestis referitur uocibus echo
Tene. feri. duc. da caue.
Sus lutulenta fugit. Rabidus canis impete læuo
Et impares plaustro boues.
Nec prodest penetrale domus: & operta subire.
Per tecta clamores meant
Hæc & quæ possunt placidos offendere mores
Cogunt relinqui moenia.
Dulcia secreti repeatunt ut ocia turris
Nugis amœna seriis

Tempora disponas ubi tu tua iusq; tuum sit
Ut nil agas uel quod uoles
Ad quæ si prop. ras tota cum merce tuarum
Veni camœnaruin citus
Dactylicos: elegos coriambum carmen epodos.
Socci & coturni musicam
Carpentis impone tuis: nam tota supellec
Vatum piorum carth. a est.
Nobiscum inuenies Katenantia si liber uti
Non penna sed græca fide.

Rescriptum paulo suo.

Erlus meos utili & cōscio sibi pudore cœlatos carmine tuo: & sermo
u ne præmissis dū putas elicit: represisti: Nā qui ip'e facundus: Et musi
cus editioni alienæ plectat. Audaciam cōsilio quo suadet exteret: Te
gat oportet auditor doctrinā suam q uolet ad dicendū iollicitare repidantē:
nec emerita aduersum tirunculos arma concutiat ueterana calliditas. Sensit
hoc uenus de pu' chritudinis palma diu ambiguo ampliata iudicio prudēter
enī ut apu patrē: uellata certauerat: Neq; deterrebat æmulas ornatus æqua
lis. At postq; in pastoris examen deducta è lis deaq; qualis emergerat mari aut
cū marte conuecerat: & consternauit arbitriū & contendentiū certamen op
pressit: ergo nili delirustuus in re tenui non tenuiter laboratus: puscula mea
quæ promi studeras: tardasset iam dudū ego ut palmes audac or in hyber
nas adhuc auras improbū germen egissem. periculū iudicii grauis inconsul
ta festinatione subiturus: Deniq; dissonum quē tolle nomē existimo proprie
a philolog s appellatū adcreui: ut ubebas recenti uersuum tuog; lectione nō
aus. se ea: quæ tibi iam cursim fue: ait recitata transmissi: & enim hoc popo
scisti: atq; id ego malui: tu ut tua culpa ad eundem lapidem bis offenderes.
Ego autem quæcumq; fortuna esset semel erubescerem.

Ad lectorem huius libelli

c Arminis inculti tenuem lecture libellum
Pone superciliu. n
Seria contractis expedite pocmata rugis
Nosthymelem sequimur.
Bifala in hoc lcedio cantabitur: aut etasinus
Ammoneo ante bibas.
Leiunis nil scribo meum post pocula si quis
Legerit: hic lapiet.
Sed magis hic lapiet si dormiet & putet ista
Somnia missa sibi.

Ad paulum suum

u Ide mi Paule quam ineptum lacestieris in uerbis rudē: in eloquendo
hiuicū: a ppōliū discrepantē in ueribus cōcinationis exptem: in ca
D ii

uillando Natura Venustū. Nec arte conditū. Dilutī salis & fellis ignauī: nec de Mimo planipēde: nec de comedīis histrionē ac nīsi hæc a nobis missa īpē lecturus essem: et de p̄nuntiatione r̄ideres: nunc cōmodiore fato sunt: quod lī cet apud nos genuīna apud te erunt adoptiua.

u Inum cum bīugo plaustro parabo
Primo tempore santos uehendum
Ouum tu quoq; passeris marinī
Quod nunc promus ait procul relictum
In fundo patriæ begeritanæ.

Aufonius pontio paulīno.
Cum ille misisset poematiū uersibus plurimis
De regib; ex tranquillo collectis.

c Ondiderat iam solis equos tartesia calpe
Stridebatq; freto titan insignis ibero
Iam succedentes quatiebat luna iuuencas.
Vinceret ut tenebras radiis: uelut ætnula fratrīs.
Iam uolucres: hominumq; genus superabile curis
Mulcebant placidū tranquilla obliuia somni
Transierant Idus: medius suprema decembris
Tempora: uenturū properabat iungere iano
Et nonas decimas ab se nox longa Kalendas
Iugiter accīri celebranda ad festa iubebat.

Ad eundem pontium paulīnum.

n Escis puto: qd' uelim tot uersibus dicere: me diuifidius: neq; īpē bene intelligo tñ supplicor iā prima nox erat ante diē nonum decimū Kalendarum Ianuarium cū redditæ sunt mihi litteræ tuæ oppido quam litteratae: his longe iucundissimū poema subdideras: quod de tribus suetonii libris quos ille regib; dedit: in epithomen coegisti: tāta elegātia solus ut mihi uideare assecutus: quod contra rerum naturā est: breuitas ut obscuranō esset in his uerib; ego ista cognoui.

e Vropamq; afiamq; duo uel maxima terræ
Membra: quibus libyam dubie salutius addit.
Europæ adiunctam: possit cum tertia dici
Regnatas multis: quos fama obliterat & quos
Barbara romana: non tradunt nomina linguae
Illibatum Numidamq; auelim partūq; uononem
Et caranum: pellea dedit qui nomina regum.
Quiq; magos docuit mysteria uana nechepsi
Et qui regnauit sine nomine mox se lostris.

h Acc tu quā perite & concinne quā modulate & dulciter. Ita iuxta natūram romanorum accentuum enuntiasti: ut tamen ueris ac primigenis uocib; sua fastigia nō perirent. Iā quid de eloquentia dicam? liquido adiurare possum nullum tibi ad poeticam facundiam Romanæ iuuētutis æquari: certe ita mihi uideri: si erro: pater sum: fer me: & noli exigere iudicium obstans pietate. Verum cum pie diligā: sincere: ac seuere iudico. Aſſice me oro tali munere frequenter: quo & oblector: & honoror; accessit tibi ab artem poeticam Mellea adulatio. Quid enim aliud agunt?

a Vdax Icaro qui fecit nomina ponto
Et qui calcidicas moderate enauit ad arctos

Isi ut tu uegetam & sublimen alacritatem tuam temeritatē uoces?
n Me uero & consultum & quem filius debeat imitari Salutari prudētia præditum dicas? Quod eqdem contra est: nam tu summa sic appetis ut non decidias: senectus mea satis hēt si cōsistat. Hæc ad te breuiter: & illoco uesperis illius secuto mane dictauī. Ita n. tabellarius tuus: ut epistolā referet istabat: nam si mihi ocium fuerit oblectabile negotium erit ad te prolixius delirare: te ut eliciam mihi ut satisfaciam: Vale.

Ad ursulum grāmaticum cuius strenas Klendas iānuarīus ab imperatore non datas reddi fecit.

p Rimus iucūdi foret hīc tibi fructus honoris.
Augustæ faustum munus habere manus
Proximus ex longo gradus est quæstoris amici
Curam pro strenis excubuisse rūis

Ergo interceptos Regale numisima philippos
Accipe tot numero: quot duo geriones.

Q uot terni bīuges: demptoq; triente camœnae

Q uotq; super terram sydera Zodiaci

Q uot commissa uiris Romana. Albanaq; fata.

Q uotq; doces horis: quotq; domi relides

Ostia quot pro parte aperit stridentia circus

Excepto medium quod patet ad stadium

Q uot pedibus gradīuntur apes: & uersus homeri

Q uotq; horis pelagus profluit: aut refluit

Protulit in scœnam quot dragmata fabellarum

Arcadiæ medio qui iacet in greciō:

Vel quod iuncturas geometrica forma fauorum

Conserit extremis omnibus: & mediis

Q uot telios primus numerus solusq; probatur

Q uot par atq; impar partibus æquiperat

Bisternos: & ter binos quia conserit usus

Q ui solus totidem congreginatus haberet

D iii

Quod faciunt iuncti subiterque superque locati;
Qui numerant hyadas pleiadasque simul.

ii Ruse collega nobilis harmonio
Harmonio: quem daranus: quem scaurus: & asper
Quem sibi conferret uarro: priorque grates
Quique lacri lacerum collegit corpus homeri
Quicunque notas spuriis uersibus apposuit
Cecropiae comune decus latiaque camoenae
Solus qui chium miscet: & ammineum.

Ausonius paulino suo. sal. di.

Vanto me affecit beneficio non delata quidem sed suscepta querimonia
q mea pauline fili ueritus displicuisse oleum quod miseras munus iterar
isti addito est barcinonensis muriae condimento cumulatius pestististi.
Scis at me id nomen muriae quod in usu uulgi est: nec solere: nec posse dicere
cum scientissimi veteris: & græca uocabula fastidientes latinum uulgari appell
atione non habeat. Sed ego quocunque nomine loqueris liquoris te socio uocaf.

i Am patinas simplebo meas: ut parcior ille
Maiorum mensis Apalaria succus inundet.

Vod autem tam amabile tanquam hospitale que tu ut me particeps delici
h ast was in ipsa primitia nouitate defraudas in melle dulcior in gratia
uenustata festivior ab hominibus patrio stringende complexu. Sed
huc atque alia huiusmodi documenta liberalis animi aliquis fortasse & aliquan
do quamvis rarus illud de epistola et uarum eruditio de poematis iucundita
te de iuuertione & continuatione iuro omnia nulli unquam imitabile futurum & si fa
tetur imitandum. De quo opusculo: ut iubes fatiam. Exquisitus uniuersa li
mabo: & quis per te manus summa contigerit: Cælum superflua expolitionis
adhibeo magis ut tibi paream: que ut perfectis aliquid adiiciam. Interea tamen ne
sine corolario poetico tabellarius tuus rediret: paucis iambicis pludendu pur
tau. Dū illud quod a me heroico metro desideras inchoatur. Isti tamen ita te
& hesperium saluos habeas: quod spaciū lucubracione unius effuli. Quiaque
huc ipsi de se probabunt: tamen nihil diligenter ulterioris habuerunt. Vale.

Ad iamnum suum carmen.

i Ambe parthis & sinodus spiculis
Jambe pinus alitum uelocior
Padi ruentis impetu torrentior
Magna sonoræ grandinis uiderior
Flammis coruscæ fulminis uibracior:
Iam nunc per auras Perse Talaribus:

Peta soque ditis archados uetus uola.
Si uera fama est hypocrine: quam pedis
Pulsu citatam cornipes fudit tremens
Tu fonte in ipso procreatus pegasi
Primus nouorum Metra iunxit pedum
Hic quodque musis concinnentibus nouem
Cedem in draconis concitasti delium
Fer hanc salutem prepes & uolucipes
Paulini ad usque mœnia hebreomanum loquor
Et protinus iam si resumptis uiribus
Alacti refecti corporis motu uiget
Saluere iussum mox reposce mutuum.
Nihil moreris: iamque dum loquor: redi
Imitatus illum stirpis auctorem tuæ
Tripli furentem qui chymeram incendio
Superuolauit tutus igne proximo.
Dic & ualere dic saluere te iubet:
Amicus & uicinus & fautor tuus
Honoris auctor: Altor ingenii tui.
Dic & magister: dic parens: dic omnia
Blanda atque sancta caritatis nomina.
Aueque dicto dic. Vale & aueratum redi
Quod si rogabit: quid luper scriptis nouis
Maturus æui nec ruditis diuidicem.
Nescire dices. Sed paratum iam fore:
Heroicorum uersuum plenum effudem
Cui subiugabo de molarum ambagibus:
Qui machinali laxa uoluunt pondere
Tripedes caballos: terga ruptos uerbere:
His ut uehantur tres sodales nuntii.
Fors & rogabit quos sodales dixeris.
Simul uenire. Dic trinodem dactylum
Vidi paratum crucianti cautherio
Spondeus illi lentipes ibat comes.
Paribus moratur qui locis cursum meum
Mihique similis: temper aduersus tamen
Nec pars: nec impar qui trocheus dicitur.
Hæc fare cursim: nec moratus peruola.
Aliiquid reportans interim munusculi
De largitate musici promptarii.

Ausonius paulino suo.

Vitas & frequentes mihi gratias tuas causas: &
m occasio subinde nata couinante & naturæ tuæ
facilitas benigna conciliat Pauline fili. Nam quia

nihil poscente me abnus magis acuis procaciam: q̄ reundis: ut nunc quoq; in causa Philonis procuratoris quondam mei experire. Q uia apud hebrom agum condit s mercibus: quas per agros diuersos coemit: Concesso ab homi nibus tuis uis hospitio immature periclitatur expelli. Q uod nisi induleris rogante me: ut & mora habitandi ad commodum suum utatur: & naufo alia ue quavis naui usq; ad oppidum præbita: frugis aliquantulum nostræ aduehi possit Lucaniacus ut iopia liberetur mature. Tota illa familia hominis litterati non ad tullii frumentariam: sed ad culionem plauti pertinebit. Hoc quo facilius impetrarem aut quo maiorem ueteris molestiam: si negares concinnatam iambis: signatamq; ad te epistolam misi: ne subornatum dices tabeliarium si ad te sine signi fide ueniret. Signauit autem non ut Plautus ait: p cerā & lignum litteras quod interpretes: sed per poeticum characterem magis nota minus tanq; signum impressum iudicares.

p Hilon: meis qui uillicatus prædiis
Vt ipse uult ^{τιτρός}
Nam gloriosum graculus nomen putat:
Q uot sermo fucat Dorius.
Suis querelis asperit nostraras preceps:
Quas ipse lentoſ prosequor.
Videbis istum: qualis aſter cōminus
Imago fortunæ ſuæ.
Canus co uolus hispidus trux atribux
Terentianus phormio.
Horrens capillis ut marinus asperis
Echinus aut uerſus mei
Hic ſæpe falſus: mēſibus ue grandibus
Nomen perolus uillici
Semente ſera: ſiue multum præcoqua
Et ſyderali inſcrita
Cælum laceſlens ſeq; culpæ ſubtrahens
Reos peregit cælites
Non cultor inſtant non anitor guaruris
Promuſq; q̄ condus magis
Terram inſidelem nec feracem criminans
Negociari maluit
Mercatur quo foro uenalium
Mutatur ad græcam fidem
Sapiensq; ſupra græciae leptem uitios
Octauius accessit ſophos
Et nunc parauit triticum caſcosale
Nouuifq; pollet emporus
Adit inquiliños rura: uicos oppida
Soli & ſalī comertiō

A catiſ phaselis littribus ſtatis: rate
Tarnim & garunnam permeat.
Ac lucra: damnis dama na mutans fraudibus
Se ditat: & me pauperat
Is nunc ad uſque uictus hebrom magnum tuam
Sedem locavit mercibus.
Vt inde naufo deuehat
Noſtros in uſus ut refert.
Hunc ergo paucis ne graueris hospitem
Adiutus ut mox nauis auxilio tuæ
Ad uſq; portus oppidi
Iam iam pereſam iam laguntina fame
Lucaniacum liberet
Hoc ſi impetratum munus abſ te accepero
Prior colere q̄ ceres
Triptolemoa olim ſiue medem quem uocant
Aut tullianum buzizen
Tuo locabo poſt ferendos nomini
Nam munus hoc ſiet tuum.

Auſonius thetradio ſalutem.
o Q uia uenustos uberi facundia
Sales opimas thetradi:
Caueſq; ne ſit triftis & dulci carens
Amara concinnatio.
Q uifelle carmen atq; melle temperans
Torpere muſas non ſinis
Pariterq; tucas quaeq; g��uia ignauia ſunt
Et quaſ ſapore triftia
Rudes camoenas qui ſuelfe præuenis
Aeuoq; cedis non Stilo
Cur me propinquum Santonorū mœnibus
Declinas: ut lucas Boues
Olim resumpto præferoces prælio
Fugit iuuentus Romula
Non ut tygris te non leonis impetu
Amore ſed caro expeto
Videre alumnī geſtio uultus mei
Et in dole optata frui
Inuitus olim deuoraui absentia
Necessitatēm pristina
Quondam docendi munere aſtrictus grani
Inculſna cum te absconderet
Et inuidēbam deuio ac ſolo loco

Opus camoenarum tegi
At non frequentes atq; claros nec procul
Cum floreas inter uiros.
Tibiq; nostras uentus auras deferat
Auresq; sermo uerberet
Cur me supino pectoris fastu tumens
Spernis poetam consulem?
Tuiq; amantem: teq; mirantem actua
Desiderantem carmina
Oblitus alto negligis fastigio
Plectendus exemplo tuo.
Ni stabilis æuo pectoris nostri fides
Quanq; reculantes amet.
Vale ualere si uoles me peruola
Cum scrinio & musis tuis.

Ausonius probo præfecto prætorio. S.

Blata per antiquarios mora scio promissi mei gratiam expectatioē cō
o sumptam probe uir optime. In secundis tamen habeo non sefelliſſe
apologos Titiani & nepotis chronica quasi alios apoloſos. Nam &
ipsa inſtar ſunt fabularum ad nobilitatem tuam niſi gaudens atq; etiam glo-
riæ fore aliquid: quod ad institutionem tuorum ſedulitatis meæ ſtudio cō-
feratur: libello tamen apoloſorum ante tulí paucos eopodoſ ſtudio in te obſer-
uantia meæ impudentiſſimos paucos quidem: ut ego loquax iudico. Verū
tu cum legeris: etiam nimium multos putabis. Adiuro beniuolentiam tuam
uerecundiæ meæ teſtem. Eos mihi ſubita perſuadiōe fluxiſſe. Nam quis hos
diu cogitaret? Q uod ſane ipſi per ſe probabūt. Fors fuat: ut ſi mihi uita ſup-
petet: aliquid rerum tuarum quanuis in culum expoliā. Q uod tu & ſi le-
tum non probes. Scriptum boni conſules. Cumq; ego imitatus ſim uelani
am cerilli tu ignoscas magnanimitate Alexandri. H̄i igitur ut Plautus ait: in-
terim erunt Antilogium fabularum garruli & deceptores. Q uis compoſiti
ad honorificentia obsequium ad aurium conuicium concurren̄t.

Vale & me dilige.

p Erge ſi libelle ſirmium: & dīc hero meo actuo
Aue: atq; ſalutē plurimum.
Q uis iſte ſit nobis herus neſciſ libelle? an cum ſcias
Libenter audis: quod iuuat?
Poſſem absolute dicere: ſed dulcius circumloquar:
Diuq; fando perſruar
Hunc dico: qui lingua potens minorē atridā præterit
Orando pauca & muſica;
Q uis grandines ulyſſei & mellei fluentem Nestora
Concinnatorem Tullii,

Qui ſolus exceptis tribus heris heroum primus eſt
Prætorioq; maximus
Dico hunc ſenatui præſulē præfectum eundē & cōſulē
Nam consul æternum eluet
Collegam Auguſti cōſulē columē curulē Romule
Primum in ſecundis falſib⁹
Nam primus e cunctis erit consul ſecundus principi
Generi hic ſuperſtes aureo ſatiorq; prolis aurea
Conuincit Alſcreum ſenem
Q on effeſsum ferreum qui uincit æui iniuriā
Stirpis nouator ammiæ: patribusq; comit infulis
Annitiorum ſtemmata.
Probum loquor: ſcis optime quē nemo fando dixerit
Q uis non prius laudauerit
Perge ſi libelle & ueterē ſocilitate intermina:
Q uin & require: ſi ſinet tenore faro obnoxio
Age uera proles romuli effare cauſam nominiſ.
Vtrum ne mores hoc tuū nomen dedere? an nomē hoc
Secuta nomen Regula?
An ille uenturi ſciens: mundi ſupremus arbiter
Q ualem creauit moribus: iuſſit uocari nomine?
Nomen datum præconiis uitæq; testimonio.
Libelle ſocilix quem ſinu uir tantus euoluet ſuo.
Nec occupari tempora grato queretur otio
Q uem mille uocis modis aut ſuſſuro ſimpartiet.
Cui uigiles lumen uocare dignabunt chorea
Q uem mente & aure conſciis qbusdā omiſſis pelleget
Q uæcumq; fortuna eſt tibi perge ſi libelle & utere
Fœlicitate intermina.
Dic me ualere & uiuere: dīc uiuere ex uoto pio
Sanctis precantem uocibus ut quem curulē proxima
Collegio natū dedit.
Hunc rursus Auguſtus prior ſuis perennet falſib⁹
Subnece & illud leniter: apoloſos en milis tibi
Ab uſq; rheni limite Ausonius nomen italum
Præceptor Auguſti tui.
Aeſopiam Trimeſtriam: quam uertit exili ſtilo
Pede concinnans opus fandi Titianus artifex
Vt hīc auī ac patris decus mixto reſurgens ſanguine
Probiano atq; annitio: ut quondam in albæ mœnibus
Supremus ænea ſatus ſiluios Iulius miſciuit.
Sic iſte: qui natus tuus floſculorum Romuli
Nutricis inter lem mata lilliq; ſomniſeros modos
Suescat peritis fabulis ſimul iocari & ludere.

Adde uotum quod pio concepimus rei deo.
Vt genitor Augustus dedit collegionati probum
Sic gratianus hunc nouum stirpi fortunae copulet
Rata sunt futura: quæ loquor: sic merita & fatum iubet
Sed iam ut loquatur Iuliüs: sandi modum in uita
Accipe uolucipes dimertia: auæq; dicto. Dic uale.

αυτονιοσ ταυλω.
ελλαδικητ μετοχη μουσης. latiæc; camoenæ
ανιοσ αυτονιοσ sermone alludo bilingui
Musæ quid facimus Tikevatisip; εφελαισip; αυτωσ
Ludimus αφραδινητip; ερηματι γηρασκοντεσ
σαντονικοισ καιωδοισιμ οωτικρυοσ εγιμ
Erramus gelido Τρομεροι και frigido poeta
ταιρι Αδωρ Τερειοσ λοκαλι ερεωντεσ inertes
ταντα Δεχι ταγι ετοστε pedum και κρυοσ ολοντω
δαλωρη quiā nulla ταιλει χιομω Δει χωρη
Et duplex frigus ψυχρα carmina μητιοωντεσ
ερχομενοσ Δερα μηνη εωια
Primi ias ταυλω nostræ ταει μελοι Δεσ
μηνιοσ γηρατηριοκομου τολυκλητινα Τεκνα
Aenea uerbolaε κρινοσ εφανοιτε puellæ
ενοστε μοιωλι εταικουρω Δεα μολωμ
Frontibus umetereis τεριγορ præferte libellum
υματαρ σιχορ
ταυλω εφερμοιζετε μεμιγμενοσ φΔηρ
ουτερμοιεε μισειη in hac regione μερομη
αξιορ ab nostris εται Δευεα ειμεκαι μησαιοσ
κειμοσ εποι τωρ μετοχοσ qui seria nostra
Qui ioca μαρτολαιη nouit tractare ταλαιρη
κοιμηρ lepolitus μοραχω ερι rure κρεβεμρομ
αταφυλω ερι χωρω habet ουλαλγεα λεσχηρ
ουτε φιλοιτε τεροισ nec mensæ accōmodus ulli
οτηι αθελξιμοισ μελφεο μουσαιοσ
Iam satiς φιλεταυλεταιρουν αδεωει ρηομερ
ερτε φορω causas Τε και ingrata es iκαιομεραισ
ρητορικοισ λουλοισι και εται Το ου Δεμορειαρ
αλληλη κειμοσ μερι ατασ iuuenalι ωσι Δρωσ
εκκεχυται μελωρ Τροδερηθλειασ fenechtus
και minus in sumptum Δασιματ leuis arca ministrat
ουτερ εχει αταλαιμοσ αγηρ
κλαιμικοσ ουτε γρω
Aequanimitus quod si fueris εσται μηλω Δειμ
Malueris ληοη ταιρουν αται η Δεμηισ

καινο Δεταγκαλλισ ουτ omnibus undiq; mulis
συμ φιαλη Δε φια σημ οτσονι μουσω
Τυμου ακηχεμενου solatia blanda requiras
Hic erit & fructus Δημητεροσ αγλασι καρδου
ενθα συε Δλαρεοι τολυχαν Δεα pocula ενθα
κιρνασ εικεδελοισ μετερη ονιγοιο θονοιο
Ambo igitur nostræ ταραλλαξιμερι οcia uita
Dum res & ætas & sororum

τηματα ταρφυρε ταλεκεται
αυτονιοσ ταυλω.
μεταιφυστα ισ αρεταλογωρ Δε τοιητη
αυτονιοσ ταυλω στευ Δε φιλοισ ιΔειμ.

Ad amicum ut quamprimum ad se ueniat.

a Equoream liqui te propter amice garunnam

Te uropter campos incolo santonicos

Congressus igitur nostros pete si tibi cura.

Quæ mihi conspectu iam petiere meo.

Sed tantum appropera: quantum poter corpore & æuo

Vt saluum uideam: sat cito te video.

Si post infauistas uigor in te gratus habenas.

Et rediit membris iam sua mobilitas.

Si riguam laetiis recolis pipleida musis

Iam uates & non flagifer ouromελων

Pelle soporiferi senium: nubemq; ueterni

Atq; alacti mediam carpe uigore uiam.

Sed cilium: aut pigrum cautus concende uerendum:

Non tibi sit rhedæ: non amor acris equi.

Cauterū moneo male nota petorita uites.

Nec celeres mulas ipse metiscus agas.

Sic tibi sint mulæ faciles: meditatio prompta

Et memor: & liquidi mel fluat eloquii.

Sic q; uenialis: tam longa ætate crebennus

Non habet emptorem sit tibi pro pretio.

At tamen ut citius uenias leuiusq; uehare.

Historiam mimos: carmina linque domi

Grande onus in mulis tot facula condita chartis.¹

Quæ sua uix tollerant tempora nostra grauant

Nobilissimum inuenies. εταιρω ταλυκεσ ταληνηρ

γραιματικων Τελοκεσ και λογο Δαι Δελινη

Δακτυλωρ μηωρ και λοι Δωσο Δω χοριασθοι

συμβαλητη χορω συρματα Τερψιχορησ

στατα Δικου Τεκναι Δομι ιωνικου αμφο Τερωσθ

ρυθμωρ ταιρ Δαρικωρ ειρμομορ ενταιηρ

E

α λιτού θηρίου σκάριστα καὶ οὐ σκάρισθα τριμέτρον
οκτώ θουκυδού ενεακρόδοτον
ρήτορικον Θανάσιοφων ερικύλεο φύλα
ταντα μαλωδεθελοισ και ταλεονεικεθελοισ

Hoc tibi de nostris απαγγικοι offero libris
Vale ualere si uoles me: iam ueni.

Ausonii monostichum de. xii. et umnis herculis.

p Rima cleonati tollerata et umna leonis.
Proxima lernam ferro & face contulit hydram

Mox erymantheum uis tercia percutit aprim.

Acripedis quarto tulit aurea cornua cerui.

Stymphalidas pepulit uolucres discrimumine quinto.

Threiciam sexta spoliauit amazona balteo

Septima in augē stabulis impensa laboris.

Octaua expulso numeratur adorea tauro.

In diomedis uictoria nona quadrigis.

Geryone extinco decimam dat iberia palmam.

Vndecimo mala helperidum districta triumpho.

Cerberus extremi suprema est meta laboris.

Ausonius hesperio filio salutem.

c Aesareos proceres: in quorum regna secundis

Consulibus dudum romana potentia cessit.

Accipe bisseros: sua quenq; monosticha signant

Quorum per plenam seriem suetonius olim

Noxina res gestas uitamq; obitumq; peregit.

Monosticha de ordine imperatorum.

p Rimus regalem pafsecit iulius aulam

Cæsar & Augusto nomen transcripsit & arcem

Priuignus post hunc regnat nero claudius: a quo

Cæsar: cognomen caligæ cui castra dederunt.

Claudius hic potuit regno post quem nero saeuus.

Vltimus æneadum: post hunc tres nec tribus annis.

Galba senex frustra socio confusus inertii

Mollis otho infamè per luxum degener æuo.

Nec regno dignus nec morte uitelius ut uig.

His decimus fatiq; accitus uespasianus.

Et titus imperii felix breuitate secutus.

Frater quem caluum dixit sua roma necronem.

Monosticha de ætate imperatorum in imperio.

i Vlius: ut perhibent: Diuus trieteride regnat
Augustus post lustra decem sex protogat annos
Et ter septenis geminos nero cludius addit
Tertia finit hyems crassantia tempora gaii
Claudius ebdomadē duplē trahit: & hero dirus
Tantundem summæ consul sed defuit unus
Galba senex otho laetivus & famosus uitelli
Tertia uos latio regnantes nesciūt aestas.
Implet fatalem decadem sibi uespasianus
Ter dominante i' to cingit noua laurea ianum.
Quindecies seuis potitur dum frater habens

De obitu singulorum monasticha.

i Vlius interlit Cæsar crassante senatu
Addidit augustum diuus matura senectus.

Sera senex capreis exul nero fata petegit.

Expetiūt pœnas de cæsare curia mollis.

Claudius ambiguo conclusit fata ueneno.

Matricida nero proprii uim pertulit ensis.

Galba senex periit laetuo prostratus othoni.

Mox otho famosus clara sed morte potitus.

Prodiga succedunt pimendi sceptra uitelli.

Laudatum imperium mors lenis uespaliano.

At Titus a morte rapitur florentibus annis.

Sera grauem perimunt sed iusta piacula fratrem.

Tetrasicha de cæsaribus post tranquillum nerua.

p Roximus ex incto moderatur sceptra tyranno.

Nerua senex: Princeps nomine mente parens

Nulla uiro soboles imitatur adoptio prolem

Quam legisse iuuet: quam genuisse uelit.

Traianus imperator.

a Greditur regimen uiridi traianus in actu

Belli laude prior: cetera pacis habens

Hic quoq; prole carens sociat sibi forte legendi

Quem fateare bonum: diffiteare parem.

Adrianus imperator.

c Elius hinc subiit mediis præsignis in actis

Principia & finem fama notat grauior.

Orbus & hic: sociansq; uitrum documenta daturum.

Affumpti quantum præmineant genitis.

Antonius pius imperator.

a Antonius ab hinc regimen capit: ille uocatu
Consultisq; pius nomen habens meriti
Filius huic fato nullus: sed lege suorum
A patria sumpsit: qui regeret patriam.

M. Antonius imperator.

p Ost marco tutela datur quæsita Platonis
Seruus ad imperium patre pio melior
Successore suo moriens sed principe prauo
Hoc solo partiae quod genuit nocuit.

Commodus imperator.

c Ommodus insequitur pugnis maculosus harenæ
Threcidico princeps bella mouens gladio
Eliso tandem persoluens gutture poenas
Criminibus fasalus matris adulterium.

In scabiosum polygitonem.

t Hermarum in solio si quis polygintona uidit
Vlcera membroq; scabie putrefacta fouentem.
Præpositus cunctis spectacula talia ludis
Principio tremulis gannibibus aera pulsat
Verbaq; lasciuos merestricum imitantia cœtus
Vibrat: & obscoenæ numeros pruriginis implet.
Brachia deinde rotat uelut entheæ demone menas
Pectus: crura: latus: uentre: femora: inguina: suras:
Tergum: colla: humeros: luteæ symplegadis antrum
Tam diuersa locis uaga carnificina pererrat
Donec marcentem calidi feruote lauacri
Blandus loetalí soluat dulcedine morbus
Defectos sic fama uiros ubi cassa libido
Fœmineos cœtus & nō sua bella laceffit.
Irrita uexato consumere gaudia lecto.
Titillata breui cum iam sub fine uoluptas
Feruet & ingestu peragit ludibria morbu
Turpia non aliter polygiton membra resolut
Et quia debentur suprema piacula uitæ
Ad flegethontreas se se iam præparet undas;

De mensibus & quattuor anni temporibus.

a Eternos menses: & tempora quattuor anni
Quattuor ista tibi subiecta monasticha dicent

Martius Aprilis Maius sunt tempora ueris.

Iulius Augustus: nec non & Junius æstas
Septembri Octobri Autumnus totoq; Nouembri
Brumales: Ianus: Februarius: atq; decembris:

De quodā siluio bono qui erat brito.

s Illius ille bonus: qui carmina nostra laceffit
Nostra magis meruit disticha Brito bonus.
Siluus hic bonus est: quis siluus? iste britannus.
Aut Brito hic non est siluus aut malus est.
Siluus esse bonus ferturq; Britannus
Quis credat ciuem degenerasse bonum?
Nemo bonus Brito est: si simplex siluus esse
Incipiat simplex delinat esse bonus
Siluus hic bonus est: sed Brito est siluus idem.
Simpliçior res est. Credite Brito malus
Siluus Brito bonus; quis homo non bonus esse
Ferris: nec iungere Brito & homo.

In notarium in scribendo uelociſſimum.

p Ver notarum præceptum solers minister aduola
Bipaten pugilar expedi
Cui multa fandi copia punctis pacta singulis
Ut una uox absoluitur.
Ego uoluo libros uberes. instarq; densæ grandinis
Torrente lingua per strepo tibiq; nec aures ambigunt.
Nec occupatur pagina: & mota pace dextera
Volat per æquor cereum.
Cum maxime nunc proloquor circuloquentis ambitu
Tu lensa nostra pectoris uix dicta iam caris tenes.
Sentire tam uelox mihi uellem dedisse mens mea
Quam ppetis dexteræ fuga. Tu me loquete præuenis
Quis quæsto: quis me prodidit: quis ista iam dixit tibi
Quæ cogitabam dicere?
Quæ furta corde in intimo exercetales dexteræ?
Quis ordo rerum tam nouus? ueniat in aures ut tuas
Quod lingua nondum absoluerit?
Doctrina non hoc præstít nec ullata uelox manus
Celeripedis compendii
Natura munus hoc tibi deusq; deum tradidit.
Quæ loquerer; ut prius scires; idemq; uelles: q; uolo.

E ii

Ausonii burdigalis uassatis: medici: Poetæ: ac præceptoris gratiarū actio
ad gratianum imperatorem pro consulatu.

Go tibi gratias imperator Auguste. Si possent esse refer. m. Sed nec
a tua fortuna desiderat remunerandi uicem nec nostra suggestit restitu-
endi facultatem. Priuatoꝝ ista copia est inter se esse munifices. Tua
beneficia ut maiestate præcellunt. Ita mutuum non reposcunt. Q uod solū
igitur nostræ opis est: Gratias ago: Verum ita ut apud deum fieri amat. Sen-
tiendo copiosius q̄ loquendo. Atq; nō in lacrario loco imperialis oraculi. Q uis
locus horrore trāquillo & pauore uenerabili raro eundem animum præstat
& uultum. Sed usq; quaq; gratias ago: tum tacens: tum loquens: tum in cœ-
tu hominum: tum ipse mecum: & tum uoce patui & cum meditatione fecel-
si: omni loco: aetu: habitu & tempore. Nec mirum si ego terminum non sta-
tu tam grata profitendi. cum tu finem facere nescias honorādi. Q uis. n. lo-
cus est aut dies: qui non me huius aut similis gratulatiōis admoneat: Admo-
neat aut̄: ē inertiā significationis ignauæ. Q uis inq; locus est: qui non be-
neficīis tuis agitet: inflammet. Nullus inq; Imperator Auguste: quin admirā-
dam speciem tuæ uenerationis inceutiat: Non palatium: quod tu cum terribi-
le acceperis amabile præstisti: non forum: & Basilicæ olim negocīis plena:
nunc uotis: uotis pro tua salute suscep̄tis. Nā de sua: cui non te imperante se-
curitas: non curia honorificis modo lāta decretis: olim sollicitis mœsta que-
rimoniis: Non publicum in quo occursus gaudientium plurimorum Nemī
nem patitur solam gratulari: non domus commune secretum: lectus ipse ad
quietem datus. Beneficiorum tuorum reputatione tranquillior. Somnus ab
olitor omnium imaginestuas affert. Ista autem sedes honoris. Sella cui uulīs
gloriosa pompis imperialis officiū in cuius me fastigio ex quā mediocritate po-
suisti. Q uo tiens a me cogitat uincor magnitudine: & redigor ad silentiū non
ingratus beneficīis sed opp̄testus. Ades enim locis omnibus: nec iam mira-
mur licentiam poetarum: Q uis omnia deo plena dixerunt. Spem superas cu-
pienda præuenis: uota præcurris: Q uæq; animi nostri celeritas diuinum in-
star affectat: beneficīis præeuntibus anteceditur. Præstare tibi est: q̄ nobis
op̄are uelocius. Ago igitur gratias optime imperator ac si quis hūc sermonē
meum iisdem uerbis tam s̄epe repetitum in op̄iae loquentis affignat: experia-
tur hoc idem prosequi: sed nihil poterit proferre facundius. Aguntur enim
gratiæ non propter maiestatis ambitum nec sine argumentis imperatori for-
tissimo: testis est uno pacatus anno: & Danubii limes & rheni liberalissimo.
Ostentat hoc diuines exercitus indulgentissimo: docet securitas erroris huma-
ni consulissimo probat hoc tali partice orientis ordinatus piissimo. Hu-
ius uero laudis locupletissimum testimonium est pater diuinis honoribus
consecratus: instar filii ad imperium frater assitus a contumelia belli patruꝝ
uindicatus ad p̄fecturæ collegium filius cū patre coiunctus: ad consulatū p̄-
ceptor electus: possū ire p̄ oēs appellaciones tuas. Q uas oli uirtus dedit quas
pxime fortua cōcessit q̄s adhuc indulgētia diuina meditat̄. Voca germanicū

deditiōe gentiliū: Alemanicū traductione captor. Vincendo & ignoscendo
satmaticum. Connesterem omnia merita uirtutis: & cognomina fœlicitatis:
sed alia est ista materia & suo parata secreto: cum placuerit signanter: & bre-
uiter omnia quæ nouimus indicare nec persequi ut qui terrarum orbem uni-
us: abulæ ambitu circumscribunt aliquanto detrimento magnitudinis nullo
dispendio ueritatis. Nunc autem quod dīci huius proprium de consulatu gra-
tias agam: sed procurrunt & aliæ dignitates: atq; in uocem gratulationis erū-
punt. Ac se prius debere profitetur. Tot gradus nomine comitis propter tua
incrementa congesti ex tuo merito te ac patre principib; quæstura commu-
nis: & tui tantum præfectura beneficii. quæ & ipsa nō uult uice simplici gra-
tulari: liberalius diuisa q̄ iuncta cum teneamus duo integrum: neuter deside-
rat separatum: sed illa (ut paulo ante promisi) habebunt sui muneric peculia-
re secretum. Consulatus hic meus orat atq; obsecrat: ut obnoxiam tibi uni si-
nas fieri eius dignitatem quem omnibus prætulisti. Q uod quidem & ipse si-
bi inuenit gradus cum clarissimo uiro collega meo honore coniunctus nun-
cupatione prælatus consul ego Imp. Aug. munere tuo non passus septa. neq;
campum: non suffragia: non puncta: non loculos qui non præsaueram ma-
nus: nec salutantium consuls occursu: aut sua amicis nomina non redide-
rim aut aliena imposuerim qui tribus non circumiuī centurias non adula-
ui: uocatis classib;is non intremui nihil cum sequestre deposui. Cum distri-
butore nil pepigi. Romanus populus. Martius camp;: equester ordo: rostra
ouilia. Senatus curia: unus mihi omnia Gratianus iure meo. Auguste maxi-
me affirmare possum incolui omniem gratia: qui ad hunc honorem diuer-
sa unq; uirtute uenerunt: uenturiq; sunt. Suus enim cuiq; animus: suum me-
ritum libiq; mens conscientia est: iure inquam meo affirmare possum: me mihi
uideri a ceteris esse secretum. Sunt quos uotorum cruciatinanitas. Non op-
tauī quos exercet ambitus. Non petui: qui assiduitate exprimunt. Non coe-
gi qui offeruntur occasione. Non affui: quos iuuat opulentia. Obstat tem-
porum disciplina. Non emi: nec possum continentiam iactare. Non habui
unum præstare tentauī: & hoc ipsum quasi meum uendicare non possum.
In tua. n. positū est opinione: si merui. fecisti aut̄ & facies alios quoq; cōsules
piissime Gratiae: sed nō & cā pari uiro gloriae militaris. hñt. n. tecū ut semp
laboris ita dignitatis plerūq; cōsortiū uirtutis q̄ honoris antiquore collegio ui-
ros nobilitatis antiquæ: dātur. n. multa nominibus & est roma pro merito ui-
ros fide inlytos & officiis probatos quorum me & si non secerno numero:
camen quod ad honoris uiam pertinet ratione dispercio. Q uartum hūc gra-
dum noui beneficii. Tu auguste constituis: deferre tibi ipsi: quo alter orne-
tur bona animi tui ad alienam referre præstantiam: eruditioemq; naturæ
quam deo & patri & tibi debes ad alterius gratiam rectius: retorquere: quam
uerius. Tua hæc uerba sunt a te mihi scripta soluere te quod debebas: & ad-
huc debere quod solueris: ē mentis aureæ dictū bracteatū: ē de pectore cā
didissimo lacteū sermōis alimōiam: Q uisq; ne tā parcus ē in ostētatiōe bene-
ficii: quisq; pondus gratiæ sua uim meriti profiteſ alieni: quisq; deniq; quod i-
dulget quasi ab obnoxio deferaſ pretium mauult uocare quā donū: Certent

hunc sententia ueteres illi: & Homerici oratores subtilis deducta oratione Menelaus & instar profundae grandinis ductor Ithacensis: & Melleo delibutus eloquio iam tertiae nestor etatis. Sed neq; ille concinnius eloqueretur q; se laconica breuitate collegit: neq; ille contortius qui cum sensibus uerba glo merauit nec dulcius: cuius lenis oratio mulcendo potius quam extorquendo persuasit. Soluere te dicas quod debebas: & debitum esse cum solueris: au guste iuuenis cali tibi & humani generis rector hoc tribuebat: ut prelates antiquis: quos etiam elegantia sententiae istius antecessisti uincas propria singularum: In Menelao regiam dignationem: in Vlysse prudetiam. In Nestore senectutem. Subiicit aliquis ista equidem adeptus es. Sed effare quo merito: quid me honoras sciscitor? rationem felicitatis nemo reddit: deus & q; deo proximus tacito munera dispartit arbitrio: & beneficiorum suorum indignatus per homines stare iudicium: mauult de subditis dedisse miraculum Quo in quis merito: ego nullum scio: nisi quod tu piissime imperator debere te dicas: & hoc debere latissime pertinet. Siue hoc eruditonis tuae fons existimas. Siue sine foenore gloriam liberalitatis affectas: siue te pondere conceptae spensionis exoneras: seu fidei commissum patris exoluis: seu magna nimitate caelesti ostentatione suppressa dei munus imitaris. Debere te dicas: Cui: quando: quo nomine: lege syngrapham: nomia creditorem accepti & expensi tabulae conferantur. Videbis alio summe istius transire rationem: tibi cœpit deus debere pro nobis. Quid autem mihi debes gratissime imperator? Paritur enim humanitas tua: ut praeter regias uirtutes priuata appellatio ne lauderis. Quid tu mihi debes & contra quid non ego tibi debeo? an ne qd docui: hoc ego possum uerius retorquere dignum me habatum qui decerem tot facundia doctrinamq; præstantes inclinata in me dignatione præteritos ut esset quem tu matura iam aetate subiectum per omnes honorum gradus festinata bonitate proueheres: Timere ut uidereris ne i me uita deficeret dum tibi adhuc aliquid quod deberes præstare superesset. Negat Cicero coniulatis ultra se habere quod cupiat. Ego autem iam consul & senex: adhuc audierat meam iam fatebor te uidere sapientius in hoc magistratu Gratiane desidero: ut & Sex. Val. coruini & septem Gaii Marii & cognominis tui Augusti tredecim consulatus unus equiperes: plures tibi potest aetas & fortuna tua præstare uerum ego in numero parcior. Quid tu i munere liberalior: ipsum enim te sapientius hoc honore defraudas: ut & aliis largiaris. Scis enim imperator doctissime (rursum enim utar laude priuata) Scis inquam septem ac decem Domitiani consulatus quos ille inuidia altros prouehendi continuando conseruit ita in eius auiditate derisos: ut hoc cum pagina fastorum suorum immo fastidiorum fecerit insolentem nec potuerit præstare felicem. Quid si principi honoris istius temperata: & quæ uocatur aurea dære esse mediocritas. Quid priuati stans hominibus: Quid æquaminis? Quid iam senibus erga se oportet esse moderaminis? Ego quidem: quod ad honores meos pertinet: & uox a saturauit. Tu tamen Imperator optime. Tu piissime. Tu quem non fatigat liberalitas: nisi quando ceflauit. Tu inquam indulgentissime gratiane: ut ad beneficiendum subito es nec opinus ingenio: adhuc aliquid

quod hoc nomine mihi præstetur inuenies. Intenies sic itellexere omnes: sic nobis ordinem ipse fecisti: sic amicus deo es: ut a te iam impetratum sit quod optatur a quo & quo in nodum optamus adipiscimur. Et rursum aliquis adiici: et aut sermone libere: aut cogitatõe liberius. nonne olim & apud ueteres multo eiusdem modi doctores fuerunt: an tu solus præceptor augusti? imo ego cum multis coniunctus officio: sed cum paucissimi secretus exemplo. Nolo Constantini temporum Taxabe collegas casares docebantur: superiora contingam diues Seneca nec tamen consul arguetur: rectius quam prædictabitur: non erudiisse indolem Neronis: sed amasse sauviciam. Quintilianus eō sularia per clementem ornamenta sortitus: honestamenta nominis potius ui detur: quam insignia potestatis habuisse quomodo ticianus magister: sed gloriatus ille municipalem scholam apud Visontionem lugdunumq; uariando non aetate quidem: sed uilitate consenuit. Unica mihi & amplectenda est frontis imitatio: quem tamen Augusti magistrum sic consulatus ornauit: ut plectura non cingeret: sed consulatus ille cuiusmodi ordinario sufficit. bimeti spacio interpositus in sexta anu parte consumptus querendū ut reliquerit tantus orator quibus consulibus gesserit consulatum ecce aliud quod aliq; opponat in tanti ergo te oratoris fastigium te glorioius attollis: cui talia regenti respondebo breuiter: non ego me contendeo frontonis: sed Antonino pfero Gratianum. Celebrante quidem Iolemnis istos dies omnis ubiq; urbes quæ sub legibus agunt: & Roma de more: & constantinopolis de imitatione. Anthiochia pro luxu & Carthago distincta & domum fluminis alexandria: sed treuiri principis beneficio: & mox cum ipso auctore beneficij loca inter se distant: uota consentiunt unus in ore omnium gratianus potestate imperator uirtute uictor: Augustus sanctitate: pontifex religione. Indulgētia pater: aetate filius: pietate utrumq;. Non possum fidei causa ostendere imagines maiorum: nec ut ait apud Salustium Marius) nec deductum herobus genus ad deorum similia replicare: nec ignotas opes & patrimonia sparsa sub regnis: sed ea quæ nota sunt dicere potius q; prædicare. Patria non obscuram: familiā nō poenitendam: domum innocentem: innocentia non coacta angustas opes: uerū tam libris & liberis dilatas: frugalitatem sine sordibus: ingenium: liberale animū non illiberalē: uictum: uestitum: suppellectilem: munda non splendida ueteribus ut illis consulibus excepta: quæ tum erat galliarum collatione uirtutum si quis me cōferre dignetur: leponat opulentiam nō derogaturus industriam. Vix quoniā gratias agendis iā dudu succubo materiae. Tu oratione mea Gratiane succede. Tu Gratiane qui hoc nomine sic per fortunā adeptus es: ut nemo uerius ambitioe quæsierit. Neq; n. istius Metellus cognomento Pius patre reuocato. Qui eslet impius exulante aut uerius Sylla felix qui felicior anteq; uocaretur: quam tu Gratianus: qui & hoc nomen est: & illa Metelli Syllæq; cognomina: tu inquam Gratiane qui hoc non singulis factis sed perpetua grata agendi benignitate meruisti: cui nisi ab auo deductum eslet ab omnibus adderetur. tu ingle tibi inquam pro me gratiam refer tu tuæq; uirtutes: bonitas: qua in omnes prolixus es perpetuus in me: pietas qua orbem tuum temperas: Quam in ulciscendo patruo probas: tuendo in fratre cu-

mulas: Ornando in præceptore multiplicas: Agat gratias clæmentia quā hu
mano generi imparis liberalitas qua ditas oēs: fortitudo qua uincis: & mens
istā aurea: qua de cōmuni deo plus q̄ unus haūisti. agant & pro me gratias
uoces omnium galliar̄: Quaꝝ præfecto hanc honorificentiam detulisti. Vi
tra pgredior: & hoc quia debere te dicas. Agat quae opūme agere potest uox
ista quam docui. Iam dudum aut̄ quam grati animi: tamen sermonis exigui
ut supradictum est succumbo materiæ: neq; adhuc illa perstrinxī: quæ ne in
fantissimus quidem: n̄iſi idem imp̄issimis eminentia per famā: & oīum gau
diis testata supprimeret: quæ supra uires dicendi meas posita cunctor attin
gere: aut ingratī crīmine arguendus: aut temerarii professione culpandus: ta
men alterum cum subeundū sit: audaciā quā maluolentiā malo reprehendi
Tu a: iuguste uenerabilis destrictus maximo bello assultāibus tot milib⁹ bar
baroꝝ quibus danubii ora prætexitur comitia consulatus mei armatus exer
ces: tributa ista quod in urbe syrmio geruntur. An ut quod in præcinctu cē
turiata dicentur: an ut quodā pontificalia uocabuntur sine arbitrio multitu
dinis sacerdotū tractata collegio ſic potius: ſic uocetur. Quaꝝ tu pontifex ma
ximus deo participatus habuisti: Non eſt ingenii mei pūſſime. Imp. talia cō
minisci: uerba ſunt litterarum tuarum quibus apud me auctoritatem ſun mi
numinis & ut tuae uoluntatis amplificas: ſic enim loqueris: cum de confuli
bus in annum creandis ſolus mecum uoluntarem: ut me noſti: atq; aut facere
debuī: ut uelle te ſciui: consilium meum ad deum rettuli: eius auctoritatē ob
ſecutus: te conſulem designauī & declarauī: & priorem nuncupauī: Cui ora
tionis ordo lucidior: quæ doctrina tam diligens propriis comitiorum uerbis
loqui: nec uocabulis moris antiqui nomina peregrina mīscere: Valete modo
clafses populi & urbanarum tribuum prærogatiuā: & centuriae iure reuoca
tæ: quæ comitia pleniora unq; fuerunt: quam quibus praefit deus consiliū.
Imperator obsequium: & nunc ego pūſſime imperator ne fastidium auditio
rii laci diectorum tuorum timidas interpres offendam: diuinitatis tuæ prole
cum piaculo uerba tranſcurro: Cum de confilibus inquis in annum crea
dis: erudita uox & cura ſolemnis mecum uoluntarem ſo profundi altitudo ſe
creti: habes ergo consiliatorem: & non metuis proditorem. Vt me noſti: ut
facere debui: ut uelle te ſciui. Quid familiarius? Quid constantius? Quid
dici blandius potest? Consilium meum ad deum rettulit. Et quemadmodū ſolus cui praefit eſt tam grande concilium? An plenius cum ſenatu cū eque
ſtri ordine: cum plebe romana cum exercitu tuo & prouinciis omnibus deli
beraſſe? Consilium meum ad deum rettuli. Non ut credo nouum ſumeres:
ſed ut sanctius fieret: quod uolebas eius auctoritatē obſecut⁹: ſcīlicet ut in cō
ſecrando patre in ulciscendo patruo: in cooptando fratre fecisti: tu conſulem
designauī: & declarauī: & priorem nūcupauī: quis hæc uerba te docuit? ego
tam propria & tam latīna nelciui: designauī & declarauī: & nuncupauī: non
fit hoc temere habet moras ſuas diſpartitis gradibus tam matura cunctatio
has ego litteras tuas in omnibus pilis atq; porticibus: unde de plano legi poſ
ſint in ſtar edicti pendere mandauero. Non ne tot ſtatuis honorabor: quoſ fu
erint paginæ libellorum: ſed ad blādiora teſtino. Ab hac enim litterarum ad

me datarū parte digreſſus: eo quoq; diſcendisti ut quereres. Q ualī ſad me
trabea mitteretur? Omne largitionum tuarum miſterium ſollicitudine fa
tigasti. Non ergo ſupra conſolatum mihi eſt adhibita per te cura tā diligens
Pro me cura tam fœlix: in illyrico armo quaſiuntur. Tu mea cauſa per Galli
asciūlūm de quoꝝ indumento diſpensas. Loricateu de toga mea tradiſas.
In p̄cinctu & maxime diſmicatoruſ palma & uestis mea ornamēta diſponis
fœliciter & bono homine. Nanq; iſte habitus ut in pace cōiulīs eſt. Sic in vi
ctoria triumphantis. Purum eſt ſi qualis ad me trabea mittatur interrogate
coram promi iubes. Nec ſatis habes ut largitionum miſtri ex more fungā
tur. Eligis ipſe de multis: et cum elegeris munera tua uerborum honore pſe
queris. Palmatā inquis tibi miſi in qua diuinus constantinus parēs noſter intex
tus eſt. Me b̄ atum cuius inſignibus talis cura p̄aſtetur. Hæc plane. Hæc
eſt p̄icta ut dicitur uestis non magis auro ſuo quā tuis uerbis. Sed multo plu
ra ſunt in eius ornatu quæ per te inſtructius iſtelligo. Geminū quippe in uno
habitū radiat nomen auguſti. Constantinus in arg. mento uestis intextiū
gratianus in muneris honore ſentitur: accessit tam imp̄eſo beneficio tuo po
nus quorundam ſciftatione cumulatum interrogatus quām priorem decer
neres conſulem. Nec dubitandum eſt dixisti tu & qui tecum boni ſunt dubi
tare non poterant. Sed tamen ad hoc dictum erexerant animos: qui liberter
clarissimum uirum collagam meum: quem p̄aſtent habebat occatio p̄a
latum credidissent. Fatigantes tamen quod intellexerant requirebant. Hic
tu ſicut mihi renuntiatum eſt: noto illo pudore tuo paulisper hæliſti: non ra
tionis ambiguum ſed eorum dubitationem uultu & rubore condemnans.
Qui ſtudium ſuum interpretationis errore palpabant. Deinde illico lubdidi
ſti. Quid de duobus confilibus designatis queritis. Quiſ ordo ſiſtuncu
pationis? An ne alium quam quem p̄aſtura cōſtituit? ſo uerecundiam tu
am cui iſta popularis ratio tam prudēter occurrit. Scisti aliud gratiane quod
diceres? Sed propter quorundam uerecundiam dicere uoluisti ſcopulos ſo
hic mihi locus eſt. Et propter eam: quam nunquam appetiu gloriā recu
ſandus. Cum prior renuntiatus ſim? Satis eſt tuum tenere iudicium. Inter
pretes ualete meritorū. Neq; autem ego ſacratiſſime Imp. in tenui beneficio
gradum nuncupationis amplector. Nō eſt hæc gloria ignota Cicroni. Præ
torem me inquit. po. ro. primū ſecit conſulem priorem. Ex ipſa eius ſentē
tia intelligitur commendabili ei uideri uni quam pluribus eſt propositum
nulla enim eſt equidam contumelia ſic ūdi ſed ex duobus gloria magna p̄a
lati Alexandri macedonis hoc fertur cum legiſſet illos homericos uerſus.
Quibus hec toro prouocante & nouem diſcibus qui omnes pugnare cupie
bant unum deligi placeat ſortis euenu trepidā ſibi conceptione uotorum io
uem optimum maximum torus precatur exercitus. Vt aiacem uel tydei fili
u. n aut ipſum regem Dicium micenarum ſortiri patiatur agamemnonem.
Occiderē inquit illum qui me tertium nominasset ſo magnanimitatem foris
ſimi uiri nominari inter nouem tertius reuolabat: ubi certe pluribus antecel
leret: quam ſubeflet. Quaꝝ ta hic uerecundia graueetur posterior de duo
bus. Eſt enim in hoc numero ardua dignationis electio cum uniuersis

mortalibus duo qui sicut consules præseruntur. Qui alteri præponitur non
uni. Sed omnibus anteretur. Expectare nūc aures præsentium scio. Et emi-
nere in omnium uultu intelligo. Quod desiderio concipiuntur animorū. Exi-
stunt enim cum ea quæ ad grates agendas pertinebant summam. Et ore
filo (ut dicitur) deductā libauerim. Aliqua me etiam de maiestatis tuae laudi-
bus debere perstringere. Quanquam me istam dixerim se posuisse matrī:
Et in tempus aliud reseruare. Nihilominus tamē ut nunc aliquā contingā nu-
tu & prope murmure cohortantut. Itaq; faciam quando cogunt nolentem.
Sed maioribus separatis tenuiora memorabo. Nulla spe ad plenum exequē-
di. Sed uniuersi ut intelligent eorum quæ intus prædicanda sunt a me posce-
dam esse noticiam ab aliis dignitatē: Nec excellentia. Sed quotidiana tracta-
bo. Nullū tu unq; diem ab adolescētia tua nisi adorato dei numie & reus uoti
& illico absolutus egisti lautis manibus. Mente pura immaculabili conscienc-
ia: Et quod in paucis est cogitatiōe sincera: cuius autem unq; egressus auspi-
cator fuit? Aut incessus modestior? Aut habitudo cohibitior? Aut familia-
ris habitus condecoratior? Aut militaris accinctior? In exercendo corpore q; s
curlum tam perniciter incitauit? Quis palestram tam lubricus expediuit?
Quis saltum in tam sublimē collegit? Nemo abductus iacula contorsit: ne-
mo spicula crebrius iecit. Aut certius destinata percussit. Mirabamur poe-
tam qui infrenos dixerat numidas. Et alterum qui ita collegerat ut diceret in
equitando uerbera. Et præcepta esse fugæ. Et præcepta sistendi. Obscurum
hōc nobis legentibus erat. Intelleximus te uidentes: cum idem arcum inten-
deres: & habenas remitteres. Aut equum segnius eunte uerbere concitares
uel eodem uerbere intemperatiā coegeres: qui te uisi sunt hoc docuisse nō
faciunt. Imo qui si suut docuisse nūc discunt. In cibis autem cuius sacerdo-
tis abstinentior ceremonia: In uino cuius mensa frugalior? Operto con-
clavis tui non sanctior ara uestalis. Non pontificis cubile castius: nec pulu-
nari flaminis tam pudicum. In officiis amicorum non dico paria reddi ante-
uenis. Et quotiens in obsequendo præcedimus. Erubetis pudore tam obno-
xio quam in nobis esse deberet ab imperatore præuentis: In illa uero sede ut
ex more loquimur consistorii. Ut ego sentio sacrarii tui nullus unquam su-
periorum aut dicenda pensus cogitauit. Aut consultius cogitata dispoluit.
Aut disposita maturitas expediuuit. Et aliquam de oratoriis uirtutibus tuis di-
cerem nisi uereret mihi gratificari. Non enim sulpitius auctor in concioni-
bus: nec maioris gracchi commendabilior modestia fuit. Nec patris tui
grauior auctoritas. Qui tenor uocis cum incitata pronuncias? Quæ infla-
xio cum remissa? Quæ temperatio cum utraque dispensas? Quis crato-
rum leta iocundius? Facunda cultius? Pugnantia densius? Densata glo-
matius? Aut dixit? Aut quod est liberum cogitauit? Velle si uerū natura pa-
teretur xenophon attice in eum nostrum uenires tu qui ad cyri uirtutes ex-
quendas uotum potius quam historiam cōmodasti. Cum dices non qualis
eslet sed qualis esse deberet. Si nūc in tempora ista pcederes in nostro gra-
tiano cerneret quod cyro tuo nō uideras sed optabis. Atq; ista omnia qua pū-
ctis quibusdam acuminata signauit. Si facundia prouoluntate suppeteret;

Quanq; non copiosus exequenter ubertatem stilo terum magnitudine sug-
gerente sed nec huius diei: Nec huius ista materiæ. q; dicturi estis laudes pri-
cip's nostris: habetis uelut seminarium. Vnde orationū uestrā: iugera com-
pleatis: Ego ista perstrinxī: Atque ut sciunt omnes possum uideri familiaris
noticiæ secretus interpres. Domestica istac: Non tā p̄dicare quā pdere. Atq;
ut ista dixi de cognitiōis mihi atq; intra aulā familiaribus. Possem & foris cele-
brata memorare: Nisi omnia oēs: & separatim sibi quiq; nouislet: Possem pa-
ri breuitate dicere supiora et medatissimi viri ē pigēda non facere: At tu nunq;
poenitēda fecisti. Et semp ueniam poenitētibus obtulisti: pulchrum ē indulge-
re timentibus. Sed tu ppetuæ bonitatis edictis occurriti oibus ne timerent
magnificū largiri honores: tu honoratos & liberalitate dīstasti. Laudabile est
imperatorem faciles interpellantibus præbere aditus: nec de occupatiōe cau-
sari. Tu confirmas adire cunctantes et querimoniis explicatis. Ne qd adhuc
scileatur interrogas. Celebre fuit titi cæsarīs dictum pdidisse se diē: quo nihil
boni fecerat. Sed celebre fuit quia uel passiani successor dixerat. Cuius nimia
parsimonia. Et austertas uix ferenda miram fecerat filii lenitatem: Tu uale-
tiano genitus cuius alta bonitas præsens comitas. Tempera a leueritas fuit
parto & condito optime rei publicæ statu intelligis posse te esse leuissimum.
Sine dispēdio disciplinæ. Neq; uero unum aliquid bonum uno die præstas.
Sed indulgentias sacerulares per singula horarum momenta multiplicas. Vel
illud unum cuiusmodi est de condonatis resiliuis tributorum? Quod tu quā
cumulata bonitate fecisti? Quis unq; imperatorum hoc prouincias suis aut
uberiore indulgentia dedit? Aut certiore securitate prospexit? Aut prudentia
consultiore muniuit? fecerat & traianus olim: sed partibus retentis non habe-
bat tantam oblationem concessi debiti portio. Quanta tuberat amaritudo
seruati. Et antonius indulserat sed impiū non beneficii successor inuidit. Qui
ex documentis tabulicq; populi condonata repetiuit. Tu argumenta omnia
flagitandi publicitus ardere iustisti. Videre in suis quæq; foris omnes ciuita-
tes conflagrationem salubris incendiū ardebat stirpes fraudum ueterū. Ar-
debant seminaria futuraruim: iam se cum puluere fauilla miscuerat. Iam nu-
bibus fumus inuoluerat. Et adhuc obnoxii in paginis concretis ductus ap-
icum & sexteriorum notas cum iuuantia de ratione cernebant. Quod memi-
nerant lectum legi posse & ueteres. Quid te imperator auguste indulgenti-
us? Quid potest esse consultius? Quæ bona præstas: efficis ne caduca sint.
Quæ mala adimis prospicis ne possint esse recidiua. Hæc prouincialibus in-
dulgentiæ bona; Quid illa nostro ordinī? Quid illa militibus antoninoz cō-
munitas fuit? Et iam inde germanicorum cohorte amicorum & legionibus
familiaris humanitas. Sed ego nolo beniuolentiam tuam aliorum collatione
præcellere. Abundant in te ea boni: as & uirtutis exempla: quæ lequi cupi-
at uentura posteritas. Et si rerum natura pateret adscribi sibi uoluisse antiquas.
Necessit̄ est in aliqd cōparari. Ut possit intelligi bona nostra quo præstet
Egrotantes amicos traianus uisere solebat haec tenus in eo comitas prædicā-
da est. Tu & quis re solitus: & mederi. Præbes ministros. Instruis cibos somē-
tū di penas; sumptum adiicis medellaz. Consolaris affectos; reuelescētibus

F

gratularis. In quo uias de una eius humanitate p̄gredieris? Legionibus uniuersis ut in communī marte euenit. Si quid aduersi acciderat. Vidi te circumire tentoria satī salue querere. Tractare uulnera sauciorum. Et ut salutiferæ apponenterent medellæ atq; ut non cessaretur instare. Vidi quosdam fastidientes cibum te commendante sumplisse: Audi confirmantia ad sa'utem uerba profari occurtere desideriis singulorum huius sarcinas mulis aulicis uehere. His specialia iumenta præbere. Illis ministeria perditorum instaurare lixarum: aliorum egestantem tollerare sumptu: horum nuditatcm uelare uestis tu. Omnia agere indefesse & benigne: pietate maxima. Ostentatione nulla: omnia præbere ægris: Nihil exprobrare sanatis: Inde cūctis salute nostra carior factus meruit ut haberet: amicos: obnoxios: promptos: devotos: si deles: in æxum omne mansuros. Quales charitas potius quam fortuna cōciliat. Concludam deinceps orationem meam p̄issime Augste. Sermonis magis fine quam gratia nancilla perpetua est: et spacio nō transmeabili terminum calcis ignorat: flexu tamen paruo nec a te procul conuertar ad deum Aeterne omnium genitor. Iple non genite opifex: et causa mundi. Princípio antiquior: fine diuturnior. Qui tempa tibi & aras penetrabilibus initiatorū mentibus condidisti. Tu gratiano humanarum rerum domino: eiusmodi semina nostri amoris inolesti. Ut nihil in dgressu segnior factus: meminisset & relieti. illustraret absentem. Præsentibus anteferret: dein quia interesse primordiis dignitatis per locorum interualla non poterat. Ad solemnitatem condendi honoris occurreret beneficiis ne deesset officium. Quæ enim memoriam unq; memoria transcursum tantæ celeritatis uel in audacibus græcorum fabulis comenta est? Pegasus uolucr actus a licia non ultra ciliciam permeauit. Cyllarus atq; arion inter argos nemeamq; senuerunt. Ipsi castorum eq. Quod longissimum interest. Non nisi mutato uestore transcurrut. Tu gratiane Tot romanī imperii limites. Tot flumina & lacus. Tot ueterum intersepta regnotum. ab usq; thracia p̄ totum quam lōgus est locus illyrici. Venetiam lyguriām & gallam ueterem. Insuperabilia rhetiæ rheni accolas se quiuanorum inuia: porrecta germaniæ celeriore transcurso quam est propretatio nostrī sermonis euoluis nulla requie ocii ne somni quidem. Aut cibū munere liberali. Ut gallias tuas inopinatus illustres ut consulem tuum quis desideratus anticeps ut illam ipsam quæ auras præcedere solet famam facias tardiorem hoc senectuti meæ: hoc honori a te datum. Supremus ille imperii & consiliorum tuorum deus conscientius: & arbiter: & auctor indulxit: ut sellā curulem cuius sedem frequenter ornabis: ut prætextam meam purpuræ tuæ luce fucatam ut trabeam non magis auro suo quam munere tuo splendidam. Quæ ab illyrico sermōnis dignitas honestauit apud gallias illustriora praestares questorem ut tuum præfectum ut tuo prætorio consulem tuum. Et quod adhuc cunctis meis nominibus anteponis præceptorem tuum quem pia uoce declarueras: iusta ratione prætuleras liberali largitate dittaueras Auguste dignationis officiis consecrare.

Finis gratiarum actio de consulatu apud Gratianum Augustum.

DE MONOSYLLABIS OPVS:

ISI ad te thechnopægnion inhertis ocii mei inutile opusculum
m Versiculi sunt monosyllabis cœpti: & monosyllabis terminati: nec hic mō stetit scrupula difficultas sed accessit ad misericordiam cōcitandi. Ut idem monosyllabon quod esset finis extremi uersus principiū fieret in sequentis. Dic ergo q̄ mora & q̄ poena rem uanā q̄ ppe curā exigua est. Et fastiditur in cōnexa & implicat. Cum sit aliqd nihil uel deprehenditur. Laborauit tñ ut haberet aut historicon q̄ppiam. Aut dialecticō Nam poēticā uel sophisticā leuitatē necessitas obseruationis exclusit. Ad summā non ē qd miteris sed paucis litteris additis est cuius molestiam neq; emulari uelis: & si huc quoq; descendenter maiorem molestiam capias ingenii & fācundiae detrimentum: quam oblectationem imitationis affectu.

Versus monosyllabi cœpti & finiti ita ut a fine uersus ad principium recurratur.

r	Es hoīum fragiles alit: & regit & pim̄it sors.
	Sors dubia aternūq; labās q̄ blāda fouet spes.
	Spes nullo sine fine æuo: cui terminus est mors.
	Mors auida inferna mergi nequa nox.
	Nox sortita uices: remeauerit aurea cum lux.
	Lux dono concessa deum: cui prævius est sol.
	Sol cui nec furto ueneris latet armipotens mars.
	Mars nullo de patre satus: quē thressa colit gens.
	Gens infrena uitum: qbus in scelus omne ruit fas.
	Fas hominē mactare sacrī: ferus iste loci mos.
	Mos ferus audacis populi. Q uē nulla tenet lex.
	Lex naturali quam condidit imperio ius.
	Ius genitū pietate hominū: ius certa dei mens.
	Mens qua cælesti sensu rigat meritum cor.
	Cor uegetū mūdi instar habēs animæ uigor ac uis.
	Vis tñ hic nulla est uerum est locus & nihil res.

Præfacio quantum ad hæc monosyllabarum genera.
T in ueterē uerbo est sequitur uarai ubi iam similiūm nugarum sub
u texo nequitiam: & hi uersiculi monosyllabis terminantur exordio tam
men libero quanq; fine legitimo: sed laborauit ut quantum posset ui-
deri apud aures indulgentissimas ablurda cōcinerent: insulsa resiperet. Hiū
cula cōgruerent deniq; haberet & amaq; dulcedine: & in amenā uenerē & a-
sperā leuitatem. Quæ quidem oīa quoniam insuavis materia deuenustat: le-
ctio benigna conciliat. Tu quoq; mihi tua crede secutior: q̄ppe meliora sed
ut quod p̄adagionem cœpimus prouerbio finiamus mutuum muliscabat.

Versus monosyllabis terminati exordio libero.

a Emula diis: natura imitatrix omniparēs ats.

Paccato ut studeat labor hic meus esto op̄i dux.

Arcta in aenea licet: nec cōgrua carminibus lex.

Iudice sub tanto fandi tamen accipiet ius.

Quippe & ridiculis data gloria ni phibet fors.

De membris hominum.

i Ndicat in pueris septenā prima nouus dens.

Pubes annos robustior anticipat uox.

Inuicta & uentis & solibus est hominm frons.

Edurum nerviū cum uiscere consociant os.

Palpitat & reques uegetum teres acre calens cor.

Vnde uigent sensus: dominatrix quos uegetat mens.

Atq; in uerba refert modulata lege loquax os.

Quā ualidū est hominis quota portio ceruleū fel.

Quā tenue & molē: quantā fert corpoream crus.

Pondere sub quanto nostri moderatur iter pes.

De inconnexis.

s Aepe in coiugib; sit noxia: si nimia est dos.

Sexus uterq; potens: sed praeulet impio mos.

Qui recte faciet: non qui dominatur erit rex.

Vexat amicitias & scēdēa dissociat lis.

Incipe quicquid agas: pro toto est prima op̄is pars.

Insinuat cælo: diisq; inserit eimeritos laus.

Et disciplinis conferta est: & uitiiis urbs.

Vrbibus in tutis munitior urbibus est arx.

Auro magnus honos: aurī p̄cium tamen est æs.

Longa dies operosa uiro: sed tempesties nox.

Qua caret aethiopum plaga peruigil irrequies gens.

Semper ubi aeterna uertigine clara nitet lux.

De monosyllabis deorum.

s Vnt & cælicolū monosyllaba prima deū fas.

Quæ themis ē grauis: p̄ hanc rhea q; latiis ops.

Tum iouis & consi germanus tartareus dis.

Et qui quadrifugo currū pater inuehitur sol.

Quiq; truces bellī motus ciet armipotens mars.

Quem nunq; pietas: nunq; bona sollicitat. pax.

Nec cultor nemorum reticebere menalide pan.

Nec genus hoc domū larunda progenitus lar.

Fluminibusq; italis præpollens sulphureus nar.

Quæq; piat diuum periuria nocticolor styx.

Veliuoliq; maris constrator leuconotos lins.

Etnunq; in dubiis hominum bona destituens spes.

De cibis nostris.

h Ec n̄os reticebo cibos: quos pr̄scus hēt mos.

Irritamentum quibus additur æquoreū sal.

Communis pecoriq; olim cubusq; homini glans.

Ante equidem campis q; sp̄cea suppeteret frux.

Mcx ador: atq; adoris de polline pultificum far.

Instruxit menas quo quondam romulidum plebs.

Hinc cibus hinc potus: cum dilueretur aqua puls.

Est inter fruges morsu piper æquiperans git.

Et pelusiaco de semine plana teres lens.

Et duplii defensa putamine quinquegenus nux.

Quodq; cibo: & potu: placitū labo: acer apum mel.

Naturæ liquor iste nouæ: cui summa natat fex.

De historiis.

s Olamē tibi phœbe nouum dedit cœbalius flos.

Flore alio reus est narcisi morte sacer fons.

Cædis adoneæ mala gloria fulmineus sus.

Periurum lapī ham iunonia ludificat nubs.

Ludit & æacidem parnasia delphicolæ sors.

Et furiata cœstro tranat mare cimmerium bos.

Non sine amadryadis fato cadit arborea trabs.

Quo gen' rata uenus. Saturnia defecuit falx.

Sæua inter rupes scythicas stetit alitibus crux.

Vnde prometheo de corpore sanguineus ros.

Aspergit cautes: & dira aconita creat cos.

Ibicus ut periit uindex fuit altiuolans grus.

Æacide ad tumulū mactata est andromachæ glos.

Carcere in argiuo philopoemena lenta adiit mors.

Sera uenenato potu abstulit hanibalem nex.

Vltrix flagravit de rupibus euboicis fax.

De quibusdam fabulis.

s Tat iouis ad cyathū: generat quē dardanius tres.

Præpetibus pēnis sup aerea uectus homo cres.

Intulit inceſtam tibi uith philomena ferus thrax.

Barbarus ē lydus. Seruus geta: fœmineus phryx.

Res asiae quantas lœto dedit imberitas fraus.

Nota impertentis thebena tricot poribus sphinx.

Nota & paruorum cunis muliebre scelus strix.

De commodis te quæ tempore uenis habetur.

a Nnus ab exortu cū floriferum referat uer.
Cūcta uigēt: nemus oē uiret: nitet auriconū rus
Et passura umbras radicitus: exigitur stirps.
Non denso ad terram laplu glomerata fluit nix.
Florum spirat odor: libani ceu montis honor thus.
Iam pelago uolitat mercator uestifluis ser.

Per interrogationem & responzionem.

q Vis subit in vœnam capitali iudicio uas.
Q uis cū lis fue it nummaria quis dabit pras.
Q uis mirmilloni contēditur: æquimanus thrax:
Inter uirtutes quod nomen mercurio: fur.
Thuribula: & pateræ que tertia uasa deum: lanx.
Cincta mari quæ nā tellus creat h'ppocraet: cho.
Grex magis. au reg. u. minoida follicitat grex.
Q uid præter oubum pheacibū s'impositum: mons.
D. c. c. flante cibo: somno quis opimior est: glis.
Tergora: díc clypeis accōmoda quæ faciat: glus.
Sponte ablatui calus quis rectus rit'
Q uis fluitat pelago: quod nō natat in fluvio: spons.
B. ssenas partes quis continet æquipares: pix.
Tertia defuerit si portio quid reliquum: as.
Et logo dedalia stridet modo quid nimium: bcs.
Friuola condemnans neq; cum precio ē trux.
Scire uelim catalepta legens quid significet merx.
Imperium: litem uenerem cur una notet tau.
Sit ne peregrini uox nominis anni res.
Lintribus in geminis constratus ponto sit an sil.
Buccolico: sepes: dixit marco: cur cicero pons.
Vox solita: & cunctis nouissima si memor es seps.
Cur condemnetur ratio: magis ut faciat lac.
An libyæ ferale malum sit romula uox lact.
Si bonus est insons: contrarius & reus est ses.
Diuers opum cur nomen habet cur de stygio sons.
Vnde ruidus ait: diuum domus altisonum dis.
Et cuius de more quod ad struendo suam cæl.
Aut de fronde loquens cur dicat populea do.
Et quod nonnunq; præsumit latif. cum frons.
Sed quo pgredior: quæ finis: quis modus & gau.
Indulge pa. line bonus: doctus facilis calx.
Totum opus hoc sparsum crinis antiphilæ uir.
pax.

Finit de monosyllabis.

Incipit Crippus de ternario numero. Ausonius Symmacho salutem.

Atebat inter nugas meas libellus ignobilis utinamq; latuisset: neq; in
dicio suo tanq; forex periret: hunc ego cum uelut gallinaceus Euchō-
nis situ cha-tei palueris eruisse excusum relegi: a: q; ut audius fœne-
rator improbum nummum malui occupare q; condere: dein cogitās mecum
non illud catullianum: cui dono lepidum nouum libellū. Sed amarcoteron
& uerius: cui dono illepidum ruden libellum: nou diu quesui. Tu enim oc-
curristi: quem go si mihi potestas sit ex omnibus diligendi unum semper
elegerim. Misit itaq; ad te friuola gerrihis sicutis uaniora: ut cū agis nihil: hæc
legas: & ne nihil agas: defendas. Igitur iste nugator libellus iam diu secreta q;
dem: sed uulgi lectio laceras perueniet tandem in manus tuas. Quæ tu
aut ut æsculapius re integrabis ad uitam: aut ut Plato iu uante Vulcano li-
berabis infamia: si peruenire non debet ad famam. Fuit autem ineptiolæ hu-
ius ista materia. In expeditione. Q uod tempus: ut scis licentia militaris est.
Super mensam meim facta est inuitatio: non illa de ludibrii conuiuio ut græ
co more biberetur. Sed illa de Flacci ægloga. In qua proprie mediam nocte
& nouam lunam: & murena auguratum: ternos ter cyathos attonitus petii
uates: hūc locum de ternario numero illico nostra illa poetica scabies cœpit
exculpere: cuius morbi quoniam facile contagium est: utinā ad te quoq; pru-
rigō commigret & fuso tuae emendationis adiecto impingas spongiam quæ
imperfectum opus equi male spumantis absoluat. Ac ne me gloriosum ne-
ges cœptos inter prandendum uersiculos ante cœnæ tempus absolui. Hoc ē
dum bibo: & paulo ante q; biberem. Sī ergo examen pro materia & tempo-
re. Sed tu quoq; hoc ipsum paulo hilior & dulcior lege: nanq; iniuriuni est
de poeta male sobrio: lectorum absthemium iudicare. Neq; me fallit fore ali
quem: qui hunc iocum nostrum acutis naribus & caperata fronte condem-
net: negetq; me oīa: quæ ad ternarium: & nouenariū numeros pertinent atti-
gisse: quem ego uerum dicere fatebor iuste negabo. Q ippe si bonus est: quæ
omisi non obliita mihi: led præterita existimet. Dehinc qualiscunq; est: cogi-
tet secum: q; multa de his non repertissem si ipse quæsisset. Sciat etiam me nec
omnibus eritis usum: & quibusdam oblatis abusum. Q uam multa enim de
ternario sciens neglexi tempora: & perlitas: genera: & gradus: nouem na-
tu'alia metra cum trimebris: totam grāmaticā & musicam: librosq; medici-
nos: ter maximū hermē: & amatorem primum ph. lo. ophia. Varronisq; nu-
meros: & quicquid prophanum uulgas ignorat. Postremo quod facile ē cū
ipse multa inuenierit: comparet se: atq; me occupatum cum ocioso: pranum
cum absthemio. Jocum & ludum meum: diligentiā & calumniam suam.
Alius enim alio plura inuenire potest: nemo omnia. Q uod si alicui & obscu-
rus uidebor: apud eum me sic tuebere. Primum eiusmodi ephyllia nisi uel ob-
scura sint nihil futura: deinde numerorum naturam non esse scyrpum ut si-
ne nodo sint. Postremo si ē tibi obscurus fuero: cui nihil neq; neglectū est:
neq; non intellectū. Tum uero ego beatus quod affectau: assequar me ut re-
quiras. Me desideres: de me cogites. Vale.

Crippus ternarii numeri quod bibat ter.
Et bibe:uel totiens ternos: sic mystica lex est
Vel tria potanti:uel ter tria multiplicanti:
In paribus nouies ternis contexere cœbum
Iuris idem tribus est: quod ter tribus omnia in istis
Forma hominis coepit: pleniq; exactio partus.
Quiq; nouem nouies fati tenet ultima finis.
Tris ope progeniti fratres tris ordine parcat;
Vesta:ceres & iuno lecus muliebre forores
Inde trisulca ioui sunt fulmina:cerberus inde
Inde tridens:triplexq; helenes cum fratribus ouum
Ter noua nestoreos impleuit purpura fusos.
Et totiens trino cornix uiuacior æuo
Quam nouies terni glomerantem sœcula tractus
Vincunt æripedes ter terno nestore cerui.
Tris quorum ætates superat phœbeius oscen:
Quem nouies senior gangeticus anteit ales
Ales cinnam'eo radiatus tempora nido.
Tergemina est hecate:tria uirginis ora diana
Tris charites:tria fata:triplex uox:trina elementa
Tris in trinacria sirenes omnia trina
Tris uolucres:tris semideæ tris semipuellæ
Ter tribus ad palmam iussæ certare camcenis;
Ore:manu:flatu:buxo tide:uoce canentes.
Tris lophiae partes:tria punica bella:trimestres
Annotum:caeli uices:noctisq; per umbram
Tergemini uigiles:ter clara instantis eoi.
Signa canit serus depresso marte fatelles
Et qui conceptus triplicata uespere noctis
Iussa quater ternis suspendit opima tropheis
Et lyri ci uates numero sunt in nemosinarum
Tris solas quondam tenuit quas dextera phœbi
Sed cytheron totiens ternas ex ære sacrauit
Religione patrum quis experuisse timebant
Trina tarentino celebrata trinoctia ludo.
Qualia bis genito:thebis trieterica baccho
Tris primas thracum pugnas:tribus ordine sellis
Juniadæ patri inferias miserere lepulchro
Illa etiam thalamos per trina ænigmata quares
Qui bipes: & quadrupes foret: & triples omnia solus
Terruit aoniam uolucris leo:virgo triformis
Sphinx uolucris penis:pedibus feta:fronte puella
Trina in tarpeio fulgent consortia templo
Humana efficiunt habi tacula tergenus arces.

Pari tibus qui faxa locant: qui culmine tiga
Et qui supremo fucat techoria cultu
Hinc bromii quadrantal & hinc sicanæ medimna
Hoc tribus: hoc geminis tribus explicat ulus agendi
In physicis tria prima deus: mundus data forma
Tris genus omnigenum genitor genitrix generatum
Per trinas species: trigonorum linea curvit
Aequilatus uel crute parit: uel nominis impar
Tris coit in partes numerus perfectus ut idem
Cum grege ter trino per ter tria dissoluatur
Tris primus par impar habet mediumq; sed ipse
Qui medius qn' nq; & septem quoq; dividit unus
Et numero in toto positus iub acumine centri
Distinguit solidos cœbo pereunte tientes
Aequipares dirimens partes ex impare terno
Et paribus triplicem medium cum quattuor: & sex
Bilq; quaternorum s. cernitur omphalos idem
Ius triplicem: tabulæ quod ter fanxere quaternæ
Sacrum priuatum: & populi cōmune quod usq; est
Interdictorum trinum genus: unde repullus
Vi fuero: aut utrob: fue: it quorum ue bonorum.
Triplices libertas: capitisi: p. minutio triplices
Trinum dicendi genus est: sublime: modestum
Et tenui filo: triplices quoq; forma medendi
Quæ logos aut methodos: cuiq; experientia nomen
Et medicina triplices: scruate: cauere: mederi
Tris oratorum cultus regnata colosso
Quem rhodos aœtae quem dilexit athenæ
Et quem de scænis tetrica ad subsellia traxit
Pro a alia in causis numeros imitata chororum
Orpheus in tripodes: quia sunt tria: terra: aqua: flammæ
Triplices syderibus positus distantia forma
Et modus & genitrix modularum musica triplices
Mixta liberis: secreta astris: uulgata theatris
Martia roma triplices: equitatu: plebe: senatu.
Hoc numero tribus: & sacro de monte tribuni
Tris equitum turmæ: tria nomina nobiliorum
Nomina sunt cordis tria: sunt tria nomina mensi
Geryones triplices: triplices compago chimeræ
Scylla triplices commissa tribus: cane: uirgine: pisce:
Gorgones harpyæ & erinyes agmine terno
Et trifatid. cæ nom en commune sibyllæ
Quarum ter gemini fatalia crimina libri
Quos terquinotum scruta cultura uirorum

Ter b̄ib̄e: tr̄is numerus super omnia ter deus unus
Hic quoq; ne ludus numero transcurrat incerti
Ter decies ternos habeat deciesq; nouennos.

Finit technopegion liber primus. Incipit cento nuptialis. Ausonius Paulus Salutem.

Erlege hoc etiam si opere est fr̄uolum: & nullius preci opusculum:
quod nec labor excutit nec cura limauit: sine ingenii acumine: & mo-
re maturitate. Centonem uocant qui primi hac concinnatione luse-
runt. Solæ memorie negocium sparsa colligere & integrare lacerata. Q uod
ridere magis q̄ laudare possis. Pro quo si p̄ sigillaria in auctiōne uenerit: necq;
Afrauinus nauci daret nec sticum suum Plautus offerret. Piget enim uirgilis
ani carminis dignitatem tam ioculari de honestasse materia. Sed quid facere
iussum erat. Q uodq; est potentissimum imperandi genus. Rogabat qui ius-
bere poterat. s. Imperator Valentinianus uir meo iudicio cruditus. qui nupti-
as quondam eiusmodi ludo descripsiferat ap̄tis equidem uersibus & composi-
tione festina. Experiti deinde uolens quantum nostra contentionē praecele-
ret. Simile nos de eodem concinnare praecepit. Q uam scrupulolum hoc mihi
fuerit intellige: necq; anteferrī uolebam: necq; post haberī: cum aliorū quoq;
iudicio detegenda esset adulatio inepta si cederet: insolentia t̄i ut æmulus emi-
nem. Suscepit igitur similis reculanti: fœliciterq; & obnoxio gratiam tenuit:
nec uictor offendit: hoc die uno & addita lucubratione properatum modo in-
ter litorarios meos cum reperisse. Tanta mihi candoris tui & amoris fidu-
cia est: ut seueritati tuæ nec ridenda subtraherem. Accipe igitur opusculum
de inconnexis continuam de diuersis unum de seris ludicrum: de alieno no-
strum ne in sacris & fabulis aut thyonianum mireris aut uirbiū: illum de
Dionysio hunc de Hyppolito reformatum: & si pateris ut doceam docēdus
ipse cento quid sit: absoluam. Variis de locis sensibusq; diversis quadam car-
minis structura solidatur in unum uersum ut coeant: aut cæsi duo aut unus
& sequens cū medio. Nam duos iunctim iocare inceptum est: & tres una se-
rie meret nugæ. Diffunditur autem per cæsus omnes: quas recipit uersus
heroicus: conuenire ut poslit aut pentimembris cum reliquo anapesto: aut
trocaicæ cū posteriore segmento: aut leptem semipedes cū anapestico cho-
rico: aut post dactilum atq; semipedem quicquid restat hexamētro simile ut
dictis ludicro: quod graci stomachion uocauere. Ossicula ea sunt ad sum-
mam quattuordecim figuræ geometricæ habent. Sunt enim equilatera uel
triquetra extensis lineis: aut frontis angulis uel obliquis istocele ipsi uel so-
pleura uocant orthogonia quoq; & scalena harum uerticularum uariis coag-
mentis simulantur species mille formarum. Elephantus bælua aut aper be-
stia anser uolans & mirmillo in armis subsidens uenator & latrans canis qui
& turris & cantarus & alia huiusmodi innumerabilium figurarum: quæ ali-
us alio scientius uariebat. Sed peritorum concinnatio miraculum est impe-
titorum junctura ridiculum. Q uo prædicto scies: quod ego posteriorē imi-
tatione sum. Hoc ergo centonis opusculum ut ille ludus tractatur pari modo
sensus diuersi ut congruant adoptiva quæ sunt ut cognata uideatur alienum
ne interlaceant arcessita ne uim redarguant. Densa ne supra modum protu-
berent: hiulca ne pateant quæ si omnia ita tibi uidebuntur: ut præceptum est
dices me composuisse centonem: & quia sub imperat: metum merui proce-
dere: mihi inter frequentes st̄ pendium iubebis. Sin aliter aere dirutum faci-
es: ut cumulo carminis in fiscum suum redacto: r. deant uersus unde uene-
runt. Vale.

Præfacio.

a Ccipite hæc animis: lætasq; aduertite mentes
Ambo animis ambo insignes præstatibus armis
Ambo florentes genus insuperabile bello.
Tuq; prior: nam te maioribus ire per altum
Auspiciis manifesta fides: quo iustior alter
Nec pietate fuit nec bello maior & armis
Tuq; puerq; tuus magnæ spes altera romæ
Flos ueterum: uirtusq; uirum mea maxima cura
Nomine auum referens animo manibusq; parentem
Non iniusta cano: sua cuiq; exorsa labore
Fortunamq; ferent: mihi iussa capescere fas est.

Cœna nuptialis.
e Xpectata dies ad rat dignisq; hymeneis
Matres atq; uiri iuuenes ante ora parentum
Conueniunt: stratoq; super dilcumbitur ostro:
Dant famuli manibus lymphas: onerantq; canistris
Dona labo: atæ cereris: pinguisq; ferinae
Viscera tosta ferunt: series longissima rerum
Altuum pecudumq; genus: capreæq; sequaces
Non absunt illic: nec aues hædicq; petulci:
Et genus aquoreum dammat: ceruicq; fugaces
Ante oculos: interq; manus sunt mitia poma
Postq; exempta fames & amor compressus edendi
Crateras magnos statuunt: bacchumq; ministrant.
Sacra canunt: plaudunt choræs & carmina dicunt.
Nec non threcius longa cum ueste sacerdos
Obloquitur numeris septem discrimina uocum
At parte ex alia bisorem dat tibia cantum
Omnibus una quies operum: cunctiq; relictis
Consurgunt mensis p. et lumina læta frequentes
Discurrent: uariantq; uices populusque parensque
Matronæ pueri uocemque per ampla uolunt
Atria: dependent lichoi laquearibus aureis.

Descriptio egredientis sponsæ.

a Andem progreeditur ueneris iustissima cura
Iam matura uiro iam plenis nubilis annis
Vírginis os habitumq; gerens: cui plurimus ignem
Subiecit rubor & calefacta per ora cucurrit
Intentos uoluens oculos uritq; uidendo
Illam omnis tectis: agrisq; effusa iuuentus
Turbaq; miratur matrum uestigia p̄imi
Alba pedis: dederatq; comam diffundere uentis
Et picturatas aurí sub tegmine uestes
Ornatus argiuæ helenæ
Cælicolis & quanta solet uenus aurea contra
Talis erat species talem se læta ferebat
Ad loceros: solioq; alte subnixa resedit.

Descriptio egredientis sponsi.

a T parte ex alia foribus lese intulit altis
Ora puer prima signans intonsa iuuenta
Pictus acu chlamyde in auratam quam plurima circu
Purpura: meandro duplice mœlbea cucurrit
Et tunicam: molli mater quam neuerat auro
Os humerosq; deo similis lumenq; iuuentas
Qualis ubi oceani perfusus lucifer unda
Extulit os lactum caelo: sic ora ferebat
Sic oculos: cursuq; amens ad limina tendit.
Illum turbat amor: sigitq; in uirgine uultus
Oscula libauit. Dextramq; amplexus inhæsit.

Oblatio munerum.

i Ncedunt pueri: pariterq; ante ora parentum
Dona ferunt pallam signis auroq; rigentem
Munera portantes auricq; eborisq; talenta
Et sellam & pictum croceo uelamen achanto
Ingens argentum mensis: collocq; monile
Bacchatum & duplē gemmis auroq; coronam
Olli serua datur geminiq; sub ubere natū.
Quattuor hic iuuenes totidem innuptaq; puelæ
Omnibus in morem tonla coma: pectore lumino
Flexilis obtorti per collum circulus aurí.

Epithalamium utriq;.

t Vm studio effusæ matres ad limina ducunt
At chorus æqualis pueri innuptaq; puellæ

Versibus incomptis ludunt: & carmina dicunt
q; digno coniuncta uiro gratissima coniunx
Sis fœlix: primos lucinæ experia labores
Et mater. Cape meonii carchesia bacchi
Sparge marite nuces: cinge hæc altaria uitæ
Flos ueterum uirtusq; uitruin tibi ducitur uxor
Omnes ut tecum meritis pro talibus annos
Exigat & pulchra faciat te prole parentem.
Fortunati ambo: si quid pia numina possunt
Viuite fœlices: dixeruut currite fulis
Concordes stabili fatorum numine parcæ!

Ingressus in cubiculum.

p Ostq; est in thalami pendentiā pumice tecta
Peruentu licito tandem sermone fruuntur.
Congressi iungunt dextras: stratisq; reponunt.
At cytherea nouas artes & pronuba iuno
Sollicitat. Suadetq; ignota laceſſere bella.
Ille ubi complexu molli souet atq; repente
Accepit solitam flammatam lectumq; iugalem.
q; uirgo noua mi facies gratissima coniunx
Venisti tandem mea sola & sera uoluptas
q; dulcis coniunx non hæc sine numine diuum
Prouenient placido ne etiam pugnabis amoris
Talia dicentem iam dudum auerſa tuetur
Cunctaturq; metu: telumq; instare tremiscit
Spemq; metumq; inter: funditq; has ore loquellas
Per te per qui te tales genuere parentes
q; formole puer noctem non amplius unam
Hanc: tu ore: solare inopem & miserere precantis
Succidimus non lingua ualet; non corpore notæ
Sufficiunt uires; nec uox aut uerba sequuntur.
Ille aatem causas nequicq; nectis inanes
Præcipitatq; moras omnis soluitq; pudorem.

Parecbasis.

Actenus castis auribus audiendū misteriū nuptiale ambitu loquendi
h & circuitione uelaui. Verū quoniā & felceninos amat celebritas nu
ptialis: uerborūq; petulantia notus uetere istituto ludus admitrit: cæ
teraque cubiculi & lectuli opera prodentur ab eodem auctore collecta: ut
bis erubelcamus. Qui & Vírgilium faciamus impudētem uos si placet; hic
iam legendi modum ponite; cætera curiosis relinquite.

Imminutio.

p Ostq; congressi sola sub nocte per umbram
Et mentem uenus ipsa dedit; noua prælia temptant

G.

Tollit se arrestrum: conantem plurima frastra
Occupat os faciemq; pedem pede feruidus surgeat
Perfidus alta petens r̄amum qui ueste latebat
Sanguineis ebuli baccis minioq; rubentem.
Nudato capite & pedibus per mutua nexis
Monstrum horrendū informe ingēs: cui lumen adeptū
Eripit a femore: & trepidanti feruidus instat.
Est in secessu tenuis quo semita ducit
Igneā rīma mīcans exhalat opaca mephytīm
Nulli fas casto sceleratum insistere limen.
Hic specus horrendū: talis fēse halitus atris
Faucib; effundens nares contingit odore
Huc iuuenis nota fertur regione uiarum
Et super incumbens nodis & cortice crudo
Intorquet summis adnīxus viribus hastam
Hælit: uirgineumq; alte bibit acta cruentem
Insonueret cauæ gemitumq; dedere cauernæ
Illa manu moriens telum trahit: ossa sed inter
Alius ad uiuum perfedit uulnere mucro
Ter fēse attollens cubitoq; innixa leuauit
Ter reuoluta toro est: manet impetratus ille
Nec mora nec requies: clavumq; affixus & hærens
Nusq; amittebat: oculoq; sub astra tenebat
Itq; reditq; uim totiens uteroq; recusso
Transfigit costas & peſtine pulsat eburno
Iamq; fere spatio extremo fessiq; sub ipsam
Finem aduentabant: tum creber anhelitus artus
Aridaq; ora quatit: sudor fluit undiq; riuis
Labitur exanguis: distillatab īguine uirus
Contentus sto Paule mi.
Lasciuia Paule pagina
Ride: nil ultra expecto

Ed cum legeris: adesto mihi aduersum eos. Quid ut Juuenalis ait curi
s os simulant: & Bacchanalia uiuunt: ne fortasse mores meos specter
de carmine: lasciuia est nobis pagina: uita proba: ut Plinius dicit. Me
mineruit autem quippe eruditū probatissimo viro Plinio in poematis lasciu
iam in moribus constitisse cenuram: prurire opusculum Sulpitii: nec fron
tem caperare esse apuleium in uita Phylosophū inepti grāmatis amatorem.
In praeceptis omnibus extare sceritatē in epistolis ad cerelliā subesse patula
tiā. Platonis symposion composita in ephœbos epyllia continere. Nam quid
annianī esceninos. Quid antiquissimi poetae lēnii crothopiegion libros lo
quar? Quid euentum quem Menander sapientem uocauit: quid ipsum me
nādrum? Quid comicos oēs: quibus seuera uita est & læta materia? Quid
euam parthenien diētum causa pudoris: qui, viii. æneidos cū describeret coi

tum ueneris atq; uulcani Διοχροσεαμīq; decenter immiscuit? Quid i. iii.
Georgicoru de summis in gregē maritis nōne obcenā significatiōne ho
nesta uerborū translatione uellauit? Et si quid in nostro ioco aliquoq; hoīum
seueritas uestita condemnat: de uirgilio accessitū sciat. Igīc cui hic ludus no
ster non placet: ne legerit. Aut cū legerit obliuiscatur: aut nō oblitus ignoscatur
& enim fabula de nuptiis est: & uelit nolit aliter hæc sacra non constant.

Ausonius. Theonii salutem.

a Vlonius: cuius ferulam nunc Iceptra uerentur
Paganum em dulis iubeo, saluere theonem
Quid geris extremis positus telluris in oris
Cultor arenarum uates: cul litus arandum
Oceani finem iuxia solemq; cadentem
Vilis harundineis cohabet quem pergula tectis
Et tingit piceo lachrymosa colonica fumo
Quid rerum musæq; gerunt & cantor apollo?
Musæ non helicone satæ nec fonte caballi.
Sed quæ facundo de pectore clementini
Inspirant uacuos aliena mente poetas
Iure quidem nam cur malit sua carmina dīci
Quite securo possit proscindere rītu
Hæc quoq; ne nostrum possint urgere pudorem
Tu recita: & uere poterunt tua dīcta uideri
Quam tamen exercens medulog; in littore uitam
Mercatus ne agitas leuiore numismate captans
Insanis quod mox pretiis grauis austio uendat
Albentis seu globulos & pinguia cæræ
Pondera naritiamq; picem scissamq; papyrum
Fumantelq; olidum paganita lumina tedas?
An maiora gerens tota regiōne uagantes
Persequeris fures: qui te postrema timentes
In partem prædamq; uocant: Tumidis & osor
Sanguinis humani condonas præmia nummis
Erroremq; uocas: preciumq; imponis abactis
Bobus: & in partem scelerum de iudice transis
An cum fratre uagos dumeta per auia ceruos
Circundas maculis: & multa in dagine pinnæ
Aut spumantis apri cursum clamoribus urges?
Subsidisq; fero. Moneo tamen usq; recusus.
Stringere fulmineo uenabula comminus hosti.
Exemplum de fratre time: qui ueste reducta
Ostentat fœdas prope turpia membra lacunas
Percussasq; nates uicino podice nudat
Inde ostentator uolitat mirentur ut ipsum

G ii

Gedippa urlinusq; suus prólesq; iouini
Taurinusq; ipsum príciis heroibus æquans
Qualis in olenio uictor calidonius apro
Aut erimaneo pubes fuit attica monstro
Sed tu parce feris uenatibus; & fuge nota
Carmina siluarum: ne sis cínareia proles
Accedasq; iterum ueneri plorandus adonis
Sic certe crinem flauus niueosq; lacertos
Cæsariem rutilam per candida colla refundis
Pectore sic tenero plana sic iunceus aluo
Per teretes feminum Gyros furasq; nitentes
Descendas talos a uertice pulcher ad imos
Qualis floricomam quandam populator in atna
Virgineas inter choreas deoida raptam
Sustulit emersus stygiis fornacibus 'orcus.
An quia uenatus ob tanta pericula uitias
Piscandi trahet is studio nam tota supellex
Dum notinalat solita est ostendere gazas
Nodosas uestes animantium nerinorum
Et iacula & fundas & nomina bellicani
Collaq; & insutus terrenis uermibus hamos
His opibus confise tumes: domus omnis abundat
Littoreis diues spoliis: referuntur ab unda
Corrhoco: latalisq; trigon; mollesq; plateſſe
Vrentes thynnī & male testi spina legatri
Nec duraturi post bina trihorā corui
An te carminibus iuuat incestare coronas
Mnemosines: natas aut iris: aut octo sorores
Et quoniām huc uentum: si uis agnoscere quid sit.
Inter doctrinam deridendasq; eamœnas
Accipe congestas mysteria fruola nugas
Quas tamen explicitis nequeas deprendere chartis
Anticyramq; bibas samii lucumonis acumen.

Huiuersus erant: ut reot: endecasyllabi.

a Vt adsit interpretus: ænigmatis qui cognitot fuit meorum
Cum tibi cadmi nigellas filias mellonis albam
Paginam notaſq; furue ſepiæ cnidiosq; nodos prodidit
Nunc adſit & certe modo præſul creatus litteris
Enucleabit promptius. Quod militantes ſcribimus.

Item alli endecasyllabi.

b Otos fingo tibi poeta uersus:
Quos ſcis ændecasyllabos uocari.

Sed nescis modulis tribus moueri
Iſtos compſuit phalectus olim
Qui pentimemem habent priorem
Sunt quos exametri creant reuelli
Vt pentimemeres prior locetur
Tum quod buco licet pone relinquit.
Sunt: & quos generat pulla sappho
Quos primos regit hippius secundus
Vt claudat choriamboni antibrachus
Sed iam non potest ostolo doceri.
Nec fas est mihi regio magistro.
Plebeam numeros docere pulpam.
Verum protinus ede: quod requiro.
Nil quero nisi quod libris tenetur
Et quod non opicæ tegunt papyri
Quali ſolueris & poeta nugas
Totam trado tibi ſimil uacunam
Nec iam post metues ubiq; dictum
Hic est ille theon poeta faltus
Bonorum mala carminum lauerna.

Aufonius paulino ſalut, plu. di.

p Aulino Aufonius: met; ſic ſuasit: ut eſſes
Tu prior: & nomen prægrederere meum
Quanq; & fastorum titulo prior: & tua Romæ
Præceſſit noſtrum Sella curulis ebur
Et quæ iam dudum tibi palma poetica pollet
Lemnisco ornata eſt quo mea palma caret
Longeuæ tantum ſuperamus honore ſenectæ
Quid refert: cornix non ideo ante cygnum.
Nec quia mille annos uiuit gangeticus ales
Vincit centum oculos regia pauo tuos
Cedimus ingenio: quantum præcedimus æuo
Affurgit muſæ noſtra camœna tuae
Viue: uale & totidem uenturos condere ianos
Quot tuus aut noſter conſeruere patres

Incipit præcatio matutina ad omnipotentem deum.
o Mnipotens quem mente colo pater unice reg
Ignorate malis & nulli ignote piorum
Principio extremoq; carens antiquior æuo
Quod ſuit aut ueniet: cuius ſormamq; modumq;
Nec mens complecti poterit nec lingua profari
Cernere quem ſolus; coramq; audire iubentem

G iii

Fas habet & patriam propter considere dextram
Non genito genitore deus: qui fraude superbi
Offensus populi gentes in regna uocauit
Stirpis adoptiuae meliore propage colendus
Cernere quem licuit proavis quo numine uiso
Et patrem uidisse datum: contagia nostra
Qui tulit: & diri pastus ludibria lœti
Esse iter æternæ docuit remeabile uitæ
Nec solam remeare animam sed corpore toto
Cælestes intrare plagas & inane sepulchri
Arcanum uacuis adopertum linquere terris
Nate patris summi nostroq; salutifer æuo
Virtutes patrias genitor cui tradidit omnes
Nil ex inuidia retinens plenusq; datorum
Pande uitam precibus: patriaq; hæc pfer ad aures
Da pater inuidiam contra omnia criminæ mentem
Vipereumq; nefas nocituri auerte uenenii
Sit satis antiquam serpens quod prodidit æuam
Deceptumq; adiunxit adam nos sera nepotum
Semina ueridicis æ as praedicta prophetis
Vitemus laqucos: quos loctifer implicat anguis.
Pande uitam: qua me post uincula corporis ægri
In sublime seram puri qua lactea cæli
Semia uentoſæ superat uaga nubila lunæ
Qua proceres abiecte pii: quaq; integer olim
Raptus quadriugo penetrat super æthera curru
Helias & solido cum corpore præuius enoch
Da pater æterni speratam luminis auram
Si lapides non iuro: deos unumq; uerendi
Suspiciens altare sacræ labamina uitæ.
Intemerata fero: si te dominiq; deiq;
Vnigenie cognosco patrem mixtumq; duobus
Qui super æquoreas uolitabat sp̄iritus undas
Da genitor ueniam: cruciataq; pectora purga.
Si te non pecudum fibris non sanguine fusio.
Quæro nec carnis numen coniecto sub extus
Si scelere abstineo errori obnoxius: & si
Opto magis q; fido bonus purusq; probari
Confessam dignare animam: si membra caduca
Excorior: & tacitum si pœnitentiaq; sensus
Formido excruciat tormentaç; sera gehennæ.
Anticipat: patiturque suos mens saucia manes.
Dat pater huic nostro fieri rata uota precatu
Nil metuam cupiamque nihil: satis hoc rear esse

Quod satis est: nil turpe uelim: nec causa pudoris
Sim mihi: nec faciam cuiq; quæ tempore eodem
Nolim facta'mihi: nec uero criminè lœdar
Nec maculer dubio: paulum distare uidetur
Suspectus ueræq; rcus male posse facultas
Nulla sit: & bene posse adsit tranquilla potestas
Sim tenui uictu atq; habitu sim carus amicis
Et semper genitor sine uulnere nominis huic
Non animo doleam non corpore cuncta quietis
Fungantur membra officiis nec laetus ullis
Partibus amissum quicq; desideret usus
Parce fruar: securus agam miracula terræ
Nulla putem: suprema mihi cum uenerit hora
Nec timeat mortem bene conscientia uita: nec optet
Purus ab occultis cum te indulgente uidebor
Omnia despiciam: fuerit cum sola uoluptas
Iudicium sperare tuum: quod dum sua differt
Tempora: cunctanturq; dies: procul exige sauo
Insidiatorem blandis erroribus anguem
Hæc pia sed mœsto trepidantia uota reatu
Christe apud æternum placabilis astere patrem
Saluator deus ac dominus mens gloria uerbum
Filius ex uero uerum de lumine lumen.
Aeterno cum patre manens in sœcula regnans
Consona quem celebrat modulato carmine plebes
Et responsuris ferit aera uocibus Amen.

Finit precatio matutina. Incipit epicedion in partem
de uita sua.

n Omen ego ausonius non ultimus arte medendi:
Et mea si noscet tempora: primus eram.
Vicinas urbes colui patriaq; domoq;
Vassates patria: sed lare burdigalam.
Curia me duplex & uterq; senatus habebat
Muneris exortem nomine participem.
Non locuples nec egens partus sine lordibus egi
Victum habitum mores semper eadem habui.
Sermone impromptus latio: uerum attica lingua
Suffecit culti uocibus eloquii
Obtuli opem cunctis poscentibus artis inemptæ
Officiumq; meum cum pietate fuit
Litibus abstingui: non auxi non minui rem
Indice me nullus sed neq; teste perit

Famam: quæ posset uitam lacerare bonorum
Non fixi; & uera si qua fuit; tacui
Irasci promptus properauit condere motum
Atq; mihi poenias pro leuitate dedi
Coniugium per lustra nouem sine crimine consors:
Vnum habui: natos tris numero genui
Maximus ad summum culmen peruenit honorum
Præfectus gallis & lybiæ & latio.

In genitore suo mente animo ppter
Cuius ego: & natum & generum pro consule uidi
Consul ut ipse foret: spes mihi certa fuit
Matronale decus possedit filia: cuius
Egregia: & nuptæ laus erat & uiduaæ
Quæ natæ generiq; & progeneri simul omnū
Multiplici illustres uidit honore domos
Ipse nec affectans nec detrectator honorum
Præfectus magni nuncupor illyrici
Hæc me fortunæ larga indulgentia suasit
Numine adorato uitæ abitum petere
Ne fortunatae spaciū inuolabile uitæ
Fatali admorsu stringeret uilla dies
Obtinui: auditæq; præces: spem uota: timorem
Sopitus placido sine relinquo aliis.
Inter mœrentes sed non ego mœstus amicos
Dispositis iacui funeris arbitriis
Nonaginta annos baculo sine corpore toto
Exegi cunctis integer officiis.
Hæc quicunq; leges: non aspernabere farī
Talis uita tibi: qualia nota mihi.

Finit epicedion. Incipit protrepticus, Ausonius Hesperio filio suo.

Ibellum: quem ad nepotulum meum fororis tuæ filium istar protreptici luseram uenturus ipsi promisi legendum. Hoc enim maluimus ipse recitare, esset: ut tibi censura liberior quæ duabus causis impediſſi solet. Quod aures nostras audita uelocius q; lecta prætereunt eo quod sineritas iudicandi præsentia recitantis oneratur: nunc tibi utruncq; integrum (non obstat nostri uerecundia) sed heuſtu fili dulcissime habeo quod admoneam ſi qua tibi multo ſint ſucaciſ concinata q; uerius; & plus coloris q; ſucci habere uideantur. Iple sciens fluere permisi uenuſtula ut effet magisq; forticula instar uirginum quas matres demiffis humeris esse iuncto pectore esse: dicas q; moraris iudicationem meam de eo quod ipse pronuncias esse mendosum: dicam s, me huiusmodi uerbis foris erubescere; hæc

annis illius magisq; meis scripsi aut fortasse & meis dicas tuas. Ad eum yepotras ad ſumā ualeat auſteritas tua mihi cū instanteratio est. Vale fili dulcissime.

Ad nepotem Ausonius de studio puerili.
s Vnt etiam musis sua ludicra mixta camoenis
Otia ſunt mellite nepos: nec ſemper acerbi
Exercet paeros uox imperioſa magistri
Sed requies: ſtudiisq; uices rata tempora ſeruant
Et ſatis eſt pueri memor legiſſe libenter
Et ceſſare licet: grato ſchola nomine dicta eſt
Iuſta labori ſeris tribuantur ut očia muſis.
Quo magis alternum certus ſuccedere ludum
Diſce libens: longum delaniatura laborem
Interualla damus: ſtudium puerile ſauifit
Laeta niſi auſteris uarentur festa pro festis
Diſce libens: tetrici nec præceptoris habenas
Deſtetere nepos: nunq; horrida forma magistri
Ille licet tristis ſenio nec uoce ſerenus
Alſa contra contractæ minitetur iurgia frontis
Nunq; immanis erit: placet aſſuetudine uultus
Qui ſemel imbuerit: rugas nutricis amabit
Qui refugit matrem. Pappos auiasq; trementes
Anteferunt paribus ſeri noua cura nepotes!
Sic neq; peliden tei rebat achillea chyron
Theſſalico permixtus equo: nec pinifer athlas
Amphitrioniaden puerum: ſed blandus uterq;
Mitibus alloquiis teneros mulcebat alumnos.
Tu quoq; ne metuas: quanuis ſchola uerbere multo
Increpet: & truculenta ſenex gerat ora magister
Degeneres animos timor arguit: at tibi conſta
Intrepidus: nec te clamor plagæq; ſonantes
Nec matutini agitet formido ſub horis.
Quod ſceptq; uibrat: ferulae quod multa ſuppelleſſ
Virgea quod mollis ſcuticam prætexit aluta:
Quod feruent trepido ſubſellia ueſtra tumultu.
Pompa loci & uani fugiatur ſcena timoris.
Hæc olim genitorq; tuus: genitrixq; lecuti
Securam placido mihi permuliſſe ſenectam.
Tu ſenium quodcunq; ſup: r labentibus annis
Fara dabunt: qui nomen aui geris indole prima
Prime nepos: uel re: uel ſpe mihi porge fruendum
Nunc ego te puerum mox in iuueniibus annis
Iamq; urum cernam. Si fors ita iuſſerit: aut ſi
Inuidia eſt: ſperabo tamen: nec uota fatiſcent.

Vt patris uiri mei non immemor ardua semper
Præmia musarum capias facundus: & olim
Huc gradire via qua nos præcessimus: & cui
Proconsul genitor præfector auunculus instant
Perlege quodcumq; est memorabile: prima monebo
Perlege quodcumq; est memorabile ut tibi proficit
Conditor illiados & amabilis orsa menandri
Euoluenda tibi: u flexu & acumine uocis
Innumerous numeros doctis accentibus offer.
Affectusq; impone legens: distinctio sensum
Auget: & ignauis dant interualla uigorem.
Hæc quando ista meæ contingent dona senectæ
Quando oblita mihi tot carmina totq; per æuum
Connexa historiæ soccos auleaq; regum
Et melicos lyricosq; modos præfando nouabis.
Obductoq; seni facies puerescere sensus.
Te præeunte nepos modulata poemata flacci
Altisonumq; iterum fas est didicisse maronem
Tu quoq; qui latium lecto sermone terenti
Comis: & astricto percurris pulpita socco
Ad noua uix memorem deuerbia coge senectam
Iam facinus catilina tuum lepidiq; tumultum
Ab lerido & catulo iam res & tempora romæ
Orsus bissenos seriem connecto per annos
Iam lego ciui: li mixtum mauorte duellum
Monit quod socio feriorius exul ibero
Nec ruditis hoc auus admoneo: sed mille docendo
Ingenia expertus multos lactantibus annis
Ipse alui: gremioq; souens & murmura soluens
Eripui tenerum blandis nutribus æuum
Mox pueros molli monitu & formidine leni
Pellexi: ut mites peterent per acerba profectus.
Capturi dulcem fructum radicis amaræ
Idem uestiges motu iam puberis aui:
Ad mores artesq; bonas fandiq; uigorem
Produxi: q; imperium ceruice negarent
Ferre nec insertis præberent ora lupatis.
Ardua tempestes dura experientia rarus
Euentus longo rerum spectatus ab usu
Vt regat indocilem mitis censura iuuentam
Quæ tollerata mihi donec iam erumna iuuaret
Leniretq; usum bona consuetudo laborum.
Donec ad augustæ pia munera disciplinæ
Accirer; uatioq; accingerer auctus honore

Aurea cum pate, e mihi pallatia iussum
Absistat nemesis: ferat & fortuna iocantem
Præsedì imperio dum prætextatus in ostro
Et scætro & solio præfert sibi iura magistrí
Ma ore q; putat nostros augustus honores
Quos mox sublimi maturus protulit auctu
Questor ut augustus patri natoq; crearer.
Vt præfecturam duplìcem sellamq; curulem
Vt trabeam pictamq; togam mea præmia consul
Induerer: fastisq; meis prælatus haberer.
His ego quæsiui meritum q; grande nepotí
Consul auus: lumenq; tuae præluceo uitæ
Quanuis & patrio iam dudum nomine clarus
Posse ornatus: posses honoratus haberi
Accessit tamen ex nobis honor inclytus: hunc tu
Effice: ne sit onus: per te ut connixus in altum
Conscendas; spesq; tuos te confule fasces.

Finit protrepticus. Incipit æglogatum liber.

Ausonius Gregorio filio Salutem.

a Nunq; uidisti nebulam pictam in pariete: uidisti utiq; & meministi.
treuir quippe in triclinio zoili fucata est pictura hæc: cupidinem cruci
affigunt mulieres amatrices non istæ de nostro sæculo. Quæ sponte peccat
Sed illæ heroicæ: quæ sibi ignoscunt: & plectunt deum: quarum partæ in lu
gentibus campis maro noster enumerat: hanc ego imaginem specie & argu
mento miratus sum. Deniq; mirandi stuporem transtuli ad ineptiam poetæ
di mihi propter lemma: nihil placet. Sed commendo tibi errorem meū: ner
uos nostros & cicatrices amamus: nec soli nostro uitio peccalle contenti af
fectamus: ut amentur. Verum quid ego huic æglogæ studiose patrocinor?
certus sum: quodcumq; meum scieris amabis: quod magis spero q; ut laudes
Vale. ac dilige parentem.

Ausonii ægloga in qua cupido cruciatur.

a Eris in campis memorat quo musa maronis
Myrteus amentes ubi lucus opacat amantes
Orgia ducebant heroïdes: & sua quæq;
Vt quondam occiderant: leti argumenta gerebant
Errantes silua in magna & sub luce maligna
Inter arundineaq; comas grauidumq; papauer
Et tacitos sine labo lacus sine murmure riuos
Quorum per ripas nebuloso lumine marcent
Fleti olim regum & puerorum nomina flores
Mirator narcissus & cebalides iacynthus
Et crocus auricomans & murice pictus adonis

Et tragicō scriptus gemītū salamīnīus æas
Omnia quæ lachrymīs & amoribus anxīa mœstīs
Exercent memores obita iam morte dolores:
Rurīus in amissum reuocant heroidas æuum.
Fulmineos semelē decepta puerpera partus
Dī flet & ambustas latera per inania cunas
Ventilat ignauum simulati fulguris ignem
Irrita dona querens: sexu gauila virili
Mōretin antiquam ceneis reuocata figuram
Vulnēa liceat adhuc procris cephalicq; cruentam
Dī igit & percussa manum: fert sumida testa
Lumina festiaca præcēps de turre puella.
Et de nymbo saltum leucate minatur
Hermione cultus eriphyles mœsta recusat
Infelix nato nec fortunata marito.
Tota quoq; aeria minoia fabula creta
Picturarum instar tenui sub imagine uibrat
Pasiphæ niuei sequitur uestigia tauri.
Litia fert glomerata manu deserta ariadne.
Respicit abiectas desperans phedra tabellas
Hæc laqueum gerit: hæc uanæ simulacra coronæ
Dedalia pudet hanc latebras subiisse iuuentæ.
Præreptas queritur per inania gaudia noctes
Laodomia duas uiui functiq; mariti
Parte truces alia strīctis mucronibus omnes
Ettysbe & canace: & sydonis horret elissa
Coniugis hæc hæc parris & hæc gerit hospitis ensem
Erat & ipsa olim qualis per lamia saxa
Endimioneos solita affectare sopores
Cum face & astrigero diademeate luna bicornis
Centum aliæ ueterum recolentes uulnera amorum
Dulcibus & mœstis resouent tormenta querelis
Quas inter medias furuæ caliginis umbram
Dispulit inconclusus amor stridentibus alis
Agnouere omnes puerum: memoriq; recursu
Communem sensere teum: q̄q humida circum
Nubila & auratas fulgentia cingula bullas
Et pharetram & rutilæ fuscarent lampados ignem
Agnoscunt tamen & uanum uibrare uigorem
Occipiunt: hostemq; unum loca non sua noctum
Cum pigros ageret densa iub nocte uolatus
Facta nube premunt: trepidantē & cassa parantem
Suffugia in cœtum mediae traxere cateruæ.
Eligitur mœsto myrtus no tissima luco

Inuidiosa deum poenīs: cruciauerat illīc
Spreta olim memorem ueneris proserpina adoni
Huius in excuso suspensum stipite amore.
Deuinctum post terga manus substrictaque plantis
Vincula mōrentem nullo moderamine penæ
Afficiunt: reus est sine criminē iudice nullo
Accusatus amor: se quisq; absoluere gessit:
Transferat & proprias aliena in criminā culpas
Cunctæ exprobrantes tolerati insignia lœti
Expediunt hæc arma putant: hæc ultio dulcis
Et quo quæq; perit studeat punire dolorem
Hæc laqueum tenet: hæc speciem mucronis inanem
Ingerit illa cauos amnes rupemq; fragosam
Insaniq; metum pelagi & sine fluctibus æquor
Non nullæ flammæ quatiunt trepidocq; minatur
Stridentes nullo igne faces: rescindit adultum
Myrrha ueterum lachrymīs lugentibus incipientē.
Gemmea fletiferi iaculatur succina truncī
Quædam ignoscentum specie ludibria tantum.
Sola uolunt: stilus ut tenuis sub acumine puncti
Eliciat teneruni de quo rosa nata cruorem
Aut pubi admoueant petulantia lumina lychni.
Ipsa etiam simili genitrix obnoxia culpæ
Alma uenus tantos penetrat secura tumultus
Nec circuento properans suffragia nato
Terrorem ingeminat: stimulisq; accedit amaris
Ancipites furias: natiq; in criminā confert
Dedecus ipsa suum: quod uincula coeca mariti
Deprenso mauorte tulit: quod pube pudenda
Helle sponti acuidetur forma priapi
Quod crudelis eryx: quod semiuir hermaphroditus
Nec satis in uerbis: roseo uenus aurea fert
Mōrentem pulsat puerum & grauiora pauentem
Olli purpureum multato corpore rorem
Sutilis expressit crebro rosa uerbere: quæ iam
Tincta prius traxit rutilum magis ignea fucum
Inde truces cecidere minæ: uindictaque maior
Crimine uisa suo uenetem factura nocentem
Ipsæ intercedunt heroides & sua quæq;
Funera crudeli malunt adscribere fato
Tum grates pia mater agit cessisse dolentes
Et condonatas pueri dimittere culpas
Talia nocturnis olim simulacra figuris
Exercent trepidam casso terrore quietem

H

Quæ postque multa perperus nocte cupido
Effugit pulsa tandem caligine somni
Euoluat ad superos portasqe euadit eburna.

Finit cupido cruciatus. Incipit biscula.
Ausonius Paulo Suo sal. d.

Eruincis tamen: & operta musarum mea: quæ initiorum uelabat ob/
p scuritas quique noa prophanus irtrumpis Paule carissime: quis. n. te non
eius uulge existimem. Q uod horatius arcet ingressu: tamen sua cuique
sacra: nec idem cereri. Q uod libero etiam sub iisdem cultoribus: poemata qui
in alumnam meani lusera'rudia & inchoata ad domesticæ solatium cattilenæ
cum sine metu & archana securitate fruerentur proferre ad lucem caligantis
coegisti: uerecundia meæ, s. spolium concupisti: aut quantum tibi in me iu/
ris effet ab iuico iudicari: ne tu alexandri macedonis peruicaciæ supergres/
sus. Q ui fatalis iugi lora cum soluere nō posset abscidit: & pythyæ specum
quo die fas erat patere penetrauit. V tere igitur ut tuis pari iure. Sed fiducia
dispari. Q uippe tua possunt populum nō timere meis et intra me erubesco.

Præfacium de uersibus bisculæ: quos ad paulinum miserat.
u Tu uoluisti paule: cunctos bisculæ uersus habens
Lusimus quos in sueuæ gratiam uirgunculæ
Otium magis fouentes qui studentes gloriae
Tu molestus flagitator lege molesta carmina
Tibi quod in triste exedendu est: sic uetus uerbu iubet
Compedes quas ipse fecit: Ipus ut gestet faber

Vbi nata sit biscula: & quō in manus dñi uenerit.
b Iffula transgelidum stirpe & lare psata rheum
Conscia nascentis biscula danubii
Carta manu sed missa manu dominatur in eius
Deliciis: cuius bellica præda fuit
Matre carens nutricis egens nesciuit heræ imperium.

Fortunæ ac patriæ quæ nulla opprobria sensit
Ilico inexperto libera seruitio
Sic latiis mutata bonis. Germana maneret
Vt facies oculos cerula flava comas.
Ambiguam modo lingua facit modo forma puellam
Hæc reno genitam prædicat hæc latio

De eadem biscula laudans eam.
d Flicium blandiciæ ludus amor uoluptas
Barbara sed quæ latias uincis alurnna pupas

Biscula nomen terræ rusticulum puellæ.
Horridulum non solitis sed domino uenustum.

Ad pictorem de bisculæ imagine.

b Iffula nec ceris: nec fuso imitabilis ullo
Naturale decus fictæ non commodat arti.

Sandix & cerussa alias simulate puellas
Temperiæ hanc uultus nescit manus ergo age pictor
Puniceas confunde rosas & lilia misce
Qui querit ex illis color aeris ipse sit oris.

Ad pictorem de biscula pingenda.

p Ingere si nostram pictor meditaris alumnam
Aemula cecropias ars imitetur apes.

Decius magnus Ausonius in catalogo urbi nobiliū
De Athenis.

Nunc & troiungenis patribus memoremus athenas
Pallados & cessi quandam certaminis arcem
Paciferæ primum cui contigit arbor oliuæ
Attica facundæ cuius mera gloria linguæ
Vnde per Ionie populos: & nomen achem
Versa graia manus centum se fudit in urbes.

Idem de carthaginē constantinopoli & bizantio.
Ita pares tandem memores quod numine diuum
Augustas mutatis opes: & nomina: tu cum
Bizantina lices; ah tu punicia byrsa fuisti

Idem de capua.

Nec caputam pelago cultu penusqe potentem
Deliciis opibus: famaque priore silebo:
Fortuna uariante uices: quæ freta secundis
Nesciuit seruare modum; nunc subdita Romæ
Emula; non fidei memor: aut insida senatum
Sperneret: an coleret dubitat: sperare curules
Campanis ausa auspiciis unoque suorum
Consule ut imperium diuisi attolleret orbis.
Quin etiam rerum dominam latiisqe parentem
Appetit bello ducibus; nunc freta togatis
Hannibalis iurata armis deceptaque in hostis
Seruitum demens specie transiuit herili
Mox ut in occasum uiciis communibus acti.
Quo ruerent poeni luxu campania festo:

Heu nunqu stabilem sortita superbia se Jeim
Ira potens: opibusque ualens roma altera quondam
Comere qua*p*aribus potuit fastigia conus
Octauum reiecta locum uix pene tuerit.

De Catina & syracusis.
Quis Catinam sileat aut quadruplices syracusas
Hanc ambustorum fratum pietate celebrem
Illam complexam miracula pontis & omnis
Qua maris ionii subter uada falsa meantes
Cum sociat dulces placita sibi sede liquores
Incorrumptarum miscentes oscula aquarum.

De Mediolano.
Et mediolan*i* mira omnia: copia rerum.
Innumeræ cultæque domus: facunda uirorum
Ingenia: antiqui mores: tum duplice muro
Amplificata loci species: populque uoluptas
Circus: & inclusi moles cunctata Theatri.
Templa palatinæque arcæ: opulentaque moneta:
Et regio herculei celebris sub honore lauacris:
Cunctaque marmoreis ornata peristila signis.
Mœniaque in ualli formam circundata lymbo.
Omnia qua*p*magnis operum uelut æmula formis
Excellunt: nec iuncta premit uicinia Romæ.

De Treueri septimo loco eam ponit.
Armi potens dudum celebrari gallia gestis:
Treuericaque urbis solium qua*p* proxima rheno:
Pacis ut in media gremio secura quiescit.
Imperii uires: que alit: que uestit & armat.
Lata per extentum percurrunt mœnia collem
Lagus tranquillo perlabiliter amne mosella.
Longinqua omnigenus nectas cōmeria terræ.

De Arletensi urbe.
Prode duplex arelas: quam narbo martius & quam
Accolit arpinis opulenta vienna colonis.
Præcipitis rhodani sic intercisa fluentis
Ut medianam facias naualí ponte plateam:
Per quem roman*i* cōmeria suscipis orbis.
Nec cohibes populosque alis & mœnie ditas
Gallia quis fluitur: gremioque aquitanica lato

De Narbona.

Nec tu martie narbo silebere
Noie cuius fusa per simensum quondam pruincia regnū
Obtinuit multos dominandi iure colonos
Tu in gallia togati nominis prima.

Quis memorer portus tuos: montes & lacus
Quis populos uario discriminè uestis & oras
Cuius tanta moles erat: quantam non sperneret olim
Tarquinius & getulus & iterum miles cæsar:
Qui capitolia culmina aurea statuit.
Te maris orientalis & iberi merces ditant
Te classes libici & siculi profundi
Et quicquid uario curfu per flumina & per freta
Aduehitur: toto tibi orbe nauigat.

De burdegali urbe.
O prima te insigné dico uiris: moribus: ingenis hoium
Et procerum senatu: uino & aquis.

Burdegallia est mihi natale solum.
Vbi mitis est cæli clementia:
Et iugum terræ indulgentia larga
Ver. n. longum & bruma ibi breuis est
Subter quoque iuga frondea feruent fluenta
Imitata marinos meatus:
Quadra etiam ibi murorum species:
Sic altis turribus ardua
Ut sumitantes intrent nubes aerias
Latæ habet plateas: & respondentes
Indirecta compita portas
Per medium autem urbis fontani
Fluminis alueum
Idem Ausonius.

Diligo burdegalam: Romam colo. Cuius in illa
S. Burdegala. Consul in ambabus.

Præbyter Laurentius Casatia Saluzolius Vercellensis de laudibus Iulii Aemylii Ferrarii Nouariensis ad lectorem.

Olus erat blaptis: & mendis sordidus ante.
In lucem nitidus nunc redit Ausonius.
Quod corredit opus nostri facundia Iuli
Sermonis latii iam decus egregium.

Cui celebres noti uates: cui sydera nota

Cuique oratores: Cosmographiq; patent,
Qui veterum sic gesta tenet: uigilansq; tuerit
Ut merito dicas tempore gesta suo.

Fabritio mores referam: rigidoq; catone
Dignos: & priscis uiuere temporibus.
Quae nostro placuere duci prudentia cuius.
Muneribus uacuum noluit esse uirum.
Nanquiro statuit condigna stipendia ductor
Inuictus magnis maximus ingenii.
Quare si sapies lector iam fœderari junges
Inuenies ueræ pectus amicitiae.

Expliunt ea Ausonii fragmenta: quæ inuidia cuncta
corrodens uetus ad manus nras uenire pmisit.
Venenis impressa per magistrum Ioannem de Cereto
alias Tacuinum de Tridino. Anno domini. M,cccc.
xcviii. die. xi. Augusti.

Τελος.

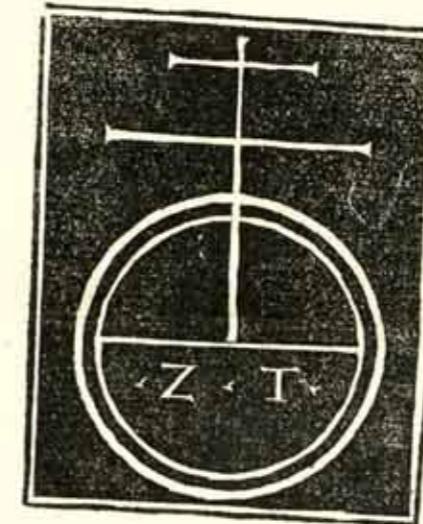
αυτομιοσ fueram solus: μνη χει λε τε κοσμω

Artificis χειρι εισι Τε και φυσαι Πρωτη γοργον
Τουτεργοι cum prifica queat renouare uetus:as:
Tum μεοσ antiquis praefret officiis.

Registrum huius operis.

A	Prima alba altari: in	E	καιρο Iulius: ut
B	AVSONII	M	Martius aprilis
Tu quoq;	De lepore	F	Quanq; non DE Monosyllabis
C	Ad pythagoram	G	Et nunq; in dubiis
Vt facias uerbum		H	Veribus incomptis tum ueneris atq; Sed nescis
D	AVSONII	I	Inuidiosa
Tempora		J	Biflula nomen
Hæc tu quam			

UNIVERSIDAD
DE SALAMANCA
CEUDONIUS

UNIVERSIDAD
DE SALAMANCA
GREDOSUSALES